Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 181 (6371)
СЕНТЯБРИИН 14
ПЯТНИЦА
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Шофёрнуудай хүндэтэ хэрэг

Манай орон дотор автомобильна транспорт угаа түргэнөөр ба хүсэтэйгээр хүгжөөгдэн, арадай ажалда тон ехэ туһа хүргэжэ байна. Промышленностьда, хүдөө ажахыда, барилганууд дээрэ — хаа хаанагүй автотранспорт үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болонхой. Городуудһаа эд товарнууд болон элдэб түхеэрэлгэнүүдые деревни тээшэ, хүдөө нютагуудһаа түүхэй эдүүд ба эдеэ хоолой зүйлнүүдые промышленна центрнүүд тээшэ таһалгагүй зөөжэ, социалистическэ байгуулалтын амжалтануудые улам арбидхалсана. Тиин, автомашинын жолоошод коммунизм байгуулхын түлөө советскэ арадай героическа тэмсэлдэ шухала үүргэ дүүргэдэг байха юм.

Республикын түрүү шофёрнуудай үнэн сэхэ ажалынь дээрэ хэлэгдэһэнэй эли тодо гэршэ болоно. Улан-Удын автотранспортна ротын шофёр Иннокентий Шелеминиие жэшээ болгон абаад үзэе. Гүрэндэ тушаагдаха таряа зөөлгые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө эмхидхэе гэһэн уряа соогоо нүхэр Шелемин иигэжэ бэшэнэ:

«Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоо урид дүүргэлгэдэнь колхозуудта туһалхын түлөө бидэнэр, автомашинануудай жолоошод, үнэхөөрөөшье жэлэйхидээл адляар бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ патриотическа эрмэлзэлгэтэй байнабди.

Би хоёрдохи жэлээ таряа тушаалгын хүдэлмэридэ хабаадахамни. Үнгэрэгшэ жэлдэ Зэдын, Бичурын, Хэжэнгын ба Яруунын аймагуудай колхозуудай таряа шэрэлгэдэ, машинаараа сезон соо 11.780 тонно-километр хэһэн, аяар сентябрьда таряа зөөжэ эхилһэншье һаа, сезонойнгоо даабарие 110,5 процент дүүргэһэн байгааб.

Мүнөө нэгэ хахад сезоной нормо дүүргэхэ, «ЗИС—150» машинаараа түсэбэй ёһоор 10.700 тонно-километрын орондо 15.500 тонно-километр ябаха ба горючиин процент арбилха уялга абанаб...»

Нүхэр Шелемин эб найрамдалай вахтада жагсан, эдэ уялгануудаа эрхимээр бэелүүлжэ байна.

Тус уряае газар-газарай жолоошод хүндэтэйгөөр хүлеэн абаад, энэ амжалтануудые түйлахын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэнэд.

Жэшээлхэдэ, Иволгын аймагай Гурбэрын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин автомашинын жолоошо-коммунист нүхэр Цыремпилов, «Коминтерн» колхозой шофёр нүхэр Дымбрылов ба бусад таряа зөөхэ үдэр бүриингөө даабаринуудые 150 — 200 процент хүрэтэр дүүргэдэг байна. Эдэнэй болон бүхы колхознигуудай габьяата ажалай ашаар тус аймаг гүрэндэ таряа тушааха уялгаяа болзорһоонь урид дүүргээ.

Тэрэшэлэн Дзержинскиин нэрэмжэтэ (Тарбагатай) колхозой шофёр Георгий Литвинцев, Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ (Мухаршэбэр) колхозой шофёр Алексей Быков гэгшэд мүн лэ эсэхэ сусахые мэдэнгүй, эдэбхи түгэлдэрөөр хүдэлмэрилнэ. Иимэ жэшээнүүдые хүдөөһөө ба городһоо олоор харуулжа болохо.

Машинаяа удаан саг соо ба һайнаар ябуулдаг, ехэ ашаа зөөдэг түрүү шофёрнуудай стахановска дүй дүршэлнүүдые бүхы жолоошодой дунда дэлгэрүүлхэ, социалистическэ мүрысөө бүри үргэдхэхэ, эрхимүүдые урмашуулха гээшэ автотранспортна организацинуудай, МТС-үүдэй, совхозуудай ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн мүн. Энээниие нютагуудтахи партийна, советскэ, профсоюзна, комсомольско организацинууд толгойлхо ёһотой.

Залихай ябадал гарган, жаяг заршам эбдэдэг, машинаяа һандаадаг ба муудхаадаг, тиин даалгабариин гүйсэдхэл таһалдуулдаг жолоошодые эрид шууд элирүүлэн хэмжээ абаха, хэһээхэ шухала.

Шофёрнуудай хүдэлмэри тухай ханын газетэнүүдтэ, «дайшалхы хуудаһануудта» хододоо толилхо, түрүүшүүлые хүндэлэлэй доскада бэшэдэг байха хэрэгтэй.

Автомашинын жолоошодой зүблөө, суглаа үе үе зарлажа, дүй дүршэлөө халан абалсалга эмхидхэхэ, большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгэ үргэнөөр ябуулха, шадабари мэргэжэлээ дээшэлүүлхэдэнь туһалхаар элидхэл, лекцинүүдые эмхидхэхэ гээшэ партийна ба профсоюзна организацинуудай арюун уялга болоно.

Нүхэд шофёрнууд! Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада манай орон соо гар табилгын эхилээд байһанай хүндэлэлдэ стахановска вахтада бултадаа жагсаг, ашаа зөөхэ даабаринуудаа болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэгты! Тиихэдээ амгалан тайбан байдалай түлөө, коммунизмын илалтын түлөө тэмсэлдэ ехэ туһа хүргэхэтнай лабтай.

Гүрэндэ таряа тушааха жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэнэй түлөө ВКП(б)-гэй айкомуудай ба аймсоведүүдэй түйсэдкомуудай зууршалгаар доро дурсагдаһан колхозууд республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ:

ИВОЛГЫН АЙМАГ

МАЛЕНКОВОЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ **А. И. ШУБИН**, партийна организациинь секретарь **И. Д. ЖИТИХИН**).

«ОСОАВИАХИМ» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ **Ф. Р. ЗАЙЦЕВ**, партийна организациинь секретарь **Г. Г. КОНДРАТЮКОВ**).

КУРУМКАНАЙ АЙМАГ

ЛЕНИНЭЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ **В. С. БАДМАЕВ**, партийна организациинь секретарь **Б. Р. АЧИТУЕВ**).

КИРОВЭЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ **Я. Р. ДОРЖИЕВ**, партийна организациинь секретарь **Ц. Г. АЮШИЕВ**).

ТАРЯА ХУРЯАЛГА, ТУШААЛГЫН ГРАФИК ЗААТАГҮЙ ДҮҮРГЭХЭ

Яруунын, Хэжэнгын, Түнхэнэй аймагууд ехээр унжагайрна

Таряа хуряалга, намарай тарилга ба намарай пар хахалалгын ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной сентябриин 10-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Таряа хуряалга	Намарай таряа тарилга	Намарай пар хахалалга
Зэдын	51,2	117,5	9,2
Кударын	45,4	66,8	7,3
Ториин	42,0	132,2	4,6
Тарбагатайн	41,9	107,9	17,4
Баргажанай	41,6	63,0	1,7
Бичурын	41,5	83,6	10,5
Закаменай	41,3	75,6	9,5
Иволгын	40,7	106,0	17,8
Заиграйн	40,7	91,4	8,1
Кабанскын	39,2	89,0	6,4
Мухаршэбэрэй	39,0	115,5	7,9
Байкало-Кударын	38,9	95,7	8,6
Сэлэнгын	36,7	103,7	15,7
Кяхтын	36,1	—	9,1
Прибайкальска	33,5	74,9	4,1
Курумканай	31,3	—	—
Түнхэнэй	23,4	68,4	1,5
Хориин	19,8	89,5	6,4
Хойто-Байгалай	11,0	40,0	1,1
Хэжэнгын	10,5	13,0	2,7
Яруунын	8,0	14,0	—
Баунтын	4,7	23,0	—

ГҮРЭНДЭ ТАРЯА ТУШААХА ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБЭЙ ДҮҮРГЭЛТЭ ТУХАЙ

1951 оной сентябриин 10-най мэдээн

Аймагууд	Гүрэндэ таряа тушаалга (проц.)
Иволгын	119,1
Зэдын	91,9
Баргажанай	77,2
Сэлэнгын	67,3
Курумканай	65,6
Байкало-Кударын	56,7
Заиграйн	55,5
Тарбагатайн	49,8
Кяхтын	40,1
Прибайкальска	36,6
Кударын	36,4
Мухаршэбэрэй	34,3
Ториин	34,0
Хориин	29,8
Кабанскын	29,2
Бичурын	28,7
Закаменай	13,0
Түнхэнэй	5,2
Яруунын	2,6
Хэжэнгын	1,9

ВЛКСМ-эй обкомдо

Воскреснигтэ олоороо хабаадагты!

1951 оной сентябриин 16-най воскресеньедэ ургаса хуряалга ба таряа тушаалгаар комсомольско-залуушуулай республиканска воскресник үнгэргэхэ гэжэ комсомолой областной комитедэй бюро тогтообо.

ВЛКСМ-эй обкомой бюро болбол воскреснигтэ бэлэдхэлгээр ойлгууламжын ба эмхидхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулхыень, сентябриин 16-да колхозууд, совхозууд, МТС-үүд, предприятинууд, эмхи зургаанууд болон һуралсалай газарнуудай бүхы комсомолецууд ба залуушуулай воскреснигтэ эдэбхитэйгээр хабаадаха ябадал түйлахыень ВЛКСМ-эй айкомууд, райкомууд, горкомуудые, комсомольско эхин организацинуудай секретарьнуудые уялгалаа. Обкомой бюро болбол ургаса хуряалга ба таряа тушаалгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэнь туһалха зорилгоор городой комсомолецууд ба залуушуулые Заиграйн, Тарбагатайн, Кабанскын, Закаменай аймагуудай колхозуудта воскреснигтэ эльгээхыень ВЛКСМ-эй Улан-Удын, Бабушкинска, Городокско горкомуудые уялгаба.

Комсомольско-залуушуулай республиканска воскреснигтэ эдэбхитэйгээр хабаадахыень республикын бүхы комсомолецууд ба залуушуулые ВЛКСМ-эй обкомой бюро уряална.

Таряагаа түргэн хуряахын түлөө

Тарбагатайн аймагай Нижне-Жиримскэ сельсоведэй Калининай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй хандалгада харюу болгон, таряа хуряалгые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхын ба таряа тушаалгаар гүрэнтэйгөө болзорһоо урид тоосохын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. Комбайнуудай хуряаһан тарян тогуудта таһалгаряагүй шэрэгдэжэ сэбэрлэгдээд, бэлэдхэлэй пунктнуудта абаашагдана. «Сталинец—6» комбайнаар хүдэлмэрилдэг комбайнер Кузьма Макров ажалайнгаа нормые үдэр бүри 130 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Таряа сэбэрлэлгэ дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан колхознигууд А. Русина, П. Петрова, К. Калашникова гэгшэд үдэр бүри 200 центнер таряа сэбэрлэнэ. Тиихэдэ таряа хатаагшад П. Русина, М. Ильин гэгшэд Гоголевой системын сушилкаар үдэр бүри 40 центнер таряа хатаажа, ажалай һайн жэшээ харуулна. Ажалайнгаа темпые үлэрһөө үдэртэ шангадхан, колхознигуудай оролдосотой һайнаар хүдэлмэрилһэнэй ашаар Калининай нэрэмжэтэ колхоз гүрэндөө үдэр бүри 150 центнер эрхим шанартай таряа тушаажа байна.

А. Русин.

Намарай таряан ногоороо

Тарбагатайн аймагай Надеинскэ сельсоведэй «Искра» колхоз намарай хара таряа тариха түсэбөө 59 гектараар үлүүлэн дүүргэһэн байна. Гадна, 25 гектар талмайда хэрээһэлэн тариһан байгаа. Түсэбэй ёһоор мүнөө жэлдэ 117 гектар намарай хара таряа тариха аад, 176 гектар тариһан байха юм. Мүнөө намарай хара таряан Калтус гэжэ участогта һайнаар ургаад, ногоорон долгилжо байна. Энэ колхоз Сандура гэжэ участогай га бүриһөө 11 центнер намарай хара таряа хуряаһан байна.

К. Антонов.

Комбайнернуудай оролдосото ажал

Бичурын аймагай Заганай сомоной «Коммунизм» колхозой поли дээрэ үнинэй комбайнер Дугаржаб Бадмаев эрхим ажалаараа суурхуулан, комбайнернуудай мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Таряа хуряалгын эхилһэн сагһаа хойшо нүхэр Бадмаев халаан соогоо 14 гектар хүрэтэр таряа һайн шанартайгаар хуряана. Мүн комбайнер Александр Конечников муу бэшээр хүдэлмэрилнэ.

Н. Бадмаева.

„Заготзерногой" Суулгын пунктда

—Түргэлэгты, энэ талмай дээрэ машинаяа байлгагты,—гэжэ бишыхан совок бариһан басаган таряа тээһэн машинануудай шофернуудта команда үгэнэ.

«Эрхим таряа гүрэндөө», «Тарян манай Эхэ ороной баялиг» гэһэн плакат-лозунгнуудтай автомашинанууд ээлжээ ээлжээгээрээ тэрэ площадкын дэргэдэ ерэжэ, тарянһаа анализда үгөөд, воротагай дэргэдэ ойро зуура зогсожо, пропускоо харуулаад, автошэгнүүртэ ошожо таряагаа шэгнүүлнэд.

Автомашинанууд ерэжэл байна. Тарбагатайн аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой автомашина ерэбэ. Энэ машинын шофер Георгий Васильевич Литвинцев таряа тушаалгын түрүүшын 7 хоног соо ГАЗ-АА машинаар 200 гаран центнер эрхим шанартай таряа бэлэдхэлэй пунктда асараа.

—50 гаран километрын газарта үдэрэй 3 рейс хэнэб. Богонихон болзор соо таряа тушаалгаар гүрэнтэеэ тоосоходонь колхоздоо туһалхын түлөө оролдоноб,— гэжэ нүхэр Литвинцев мэдүүлнэ.

3 тонно таряа тээһэн Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой ЗИС-5 автомашина пунктын дэргэдэ ерэжэ зогсобо. Машиные жолоодогшо Алексей Быков:—август һара соо графигай ёһоор 320 центнер зөөхэ түсэбтэй аад, тэрээнээ дүүргэээб. — гэжэ нүхэдтөө баяртайгаар хөөрэнэ. Таряа шэрэлгэ һайнаар эмхидхэжэ шадаһанай ашаар энэ колхоз гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө дүүргээ.

Уданшьегүй, пунктын лаборантка Татьяна Донская таряа тээһэн 24 автомашинануудай тарянай анализ абажа, гүрэнэй складуудта буулгуулна.

3 жэлэй саада тээ тогтоогдоһон энэ пункт эрхим һайнаар механизировалэгдэжэ, жэшээтэ һайн пункт болонхой. Энээн тушаа тус пунктын директор Меркурий Лазаревич Иванов бидэнэртэ иигэжэ хэлээ:—Манай пункт Мухаршэбэрэй аймагай таряанажалтай томохон колхозуудай таряа гүрэндэ тушаан абадаг. Колхозуудай асарһан таряа һаадгүй түргэнөөр тушаан абахын түлөө бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэнэбди. Түхэреэн сүүдхэ соо хүдэлмэрилхэ график зохёогдонхой. Шэгнүүршэд, лаборантканууд хоёр халаан соо хүдэлмэрилдэг. Механизированнэ сушилкамнай мүн лэ бүхэли сүүдхэ соо хүдэлмэрилнэ. Гүрэнэй таряа хатааханһаа гадна, олохон колхозуудай нойтон таряа хатаажа, гүрэнтээ түргэн тоосоходонь туһа хүргэнэбди. Һаяхан Зандинай сомоной Калининай, Подлопатинска сельсоведэй Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд 9—9 тонно таряагаа манай сушилкада хатаажа тушаагаа. Гадна, энэ жэлдэ шэнэ электростанци баригдажа, ашаглалгада оруулагданхай. Мүн ехэнүүд складууднай тарянай культура, сорт бүхэниие хадагалха тусхай таһалгануудтай.

Энэ пунктда мүн олон дутагдалнууд бии. Юуб гэхэдэ, эндэхи хүдэлмэришэд ба албахаагшадай дунда социалистическэ мүрысөөн һулаар эмхидхэгдэнхэй. Колхознигуудай байха хамтын байра биишье һаа, тэрэнь һалан муу байха юм. Тэндэнь плакат-лозунгнууд тон хомор. Эндэхи уншалгын байшан (даагшань А. Иванова) муугаар хүдэлмэрилнэ, үдэрэй сагта суурагатай байдаг. Пунктын хүдэлмэришэдэй дунда газетэ журналнууд үсөөн тараагданхай. Хэлхеэ-холбооной Суулгын таһагай отделени (даагшань нүхэр Д. Шойсоронов) тус пунктда ерэжэ, газетэ журналнуудые тараалга эмхидхэдэггүй. Мүн эндэхи ехэхэн дутагдалнуудай нэгэн хадаа лекци ба элидхэлнүүд үнгэргэгдэдэггүй байха юм. ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой дэргэдэхи лекторскэ группа тус пунктын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай дунда лекци, элидхэлнүүдые эмхидхэнэгүй.

Эдэ бүхы дутагдалнууд тус пунктда ойрын сагта усадхагдаха ёһотой.

Б. Дымбрылов, «Б. М. үнэнэй» корреспондент.

Уласхоорондын эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө!

Эб найрамдалай тала баригшадай Ленинградска областной конференци

ЛЕНИНГРАД, сентябриин 11 (ТАСС). Мүнөөдэр эб найрамдалай тала баригшадай Ленинградска областной конференци Таврическа ордон соо болобо.

Үүсхэлгын комитедэй түрүүлэгшэ — И. В. Сталинай нэрэмжэтэ металлическа заводой гидротурбинануудай главна конструктор, Сталинска шангай лауреат Н. Н. Ковалев конференци нээгээ.

Конференцидэ хабаадагшад болбол нүхэр И. В. Сталин түрүүтэй ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрое хүндэтэ президиумдэ угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр һунгаба.

Академик Д. В. Наливкин «Советскэ арад эб найрамдал хамгаалхын ба бэхижүүлхын түлөө тэмсэнэ» гэһэн элидхэл хээ. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгые СССР дотор үнгэргэхэ тухай Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй шиидхэбэри халаа бүхы советскэ хүнүүдэй единэ дура зоригые элирхэйлэн харуулна гэжэ эрдэмтэ тэмдэглэбэ. Эб найрамдалай тала баригшадай һайн һайхан хүдэлөөсэ халуунаар дэмжэхэ тухайда «Рабочий» фабрикын үнинэй хүдэлмэришэн Е. Л. Максимова, Сталинска шангай лауреат уранзохёолшо Н. Н. Никитин, РСФСР-эй арадай артист Сталинска шангай лауреат К. В. Скоробогатов, Гатчинска районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ А. И. Иванов ба бусад үгэ хэлэбэд.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай агууехэ туг-баригша нүхэр И. В. Сталинда эльгээхэ амаршалгые конференцидэ хабаадагшад угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа.

Конференциин делегадууд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табибад.

Хүдөө ажахын эрдэм ухаа шудалалга үргэдэнэ

Манай ороной байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха тухай агууехэ сталинска түсэб социалистическэ хүдөө ажахые хүгжөөлгын шэнэ ехэ перспективэнүүдые нээжэ үгөө. Иимэһээ манай залуушуул хүдөө ажахын эрдэм ухаа шудалхые улам эрмэлзэнэ.

Хүдөө ажахын дээдэ ба дунда һургуулинууд һуралсалай жэлые энээнэй урдахида орходоо һайнаар бэлэдхэгдэһэн һуралсалай-техническэ базатайгаар угтаа. Һуралсалай олон байшангууд ба ниитын байранууд шэнээр баригдаа. Энэ жэлдэ нээгдэһэн Эстонско хүдөө ажахын академидэ, Пензенскэ ба Гродненско хүдөө ажахын институдуудта һуралсалай заняти эхилээ. Хүдөө ажахын дээдэ һургуулинуудай нэгэдэхи курсда 25 мянган хүн абтаа. Урда жэлэйхитэй сасуулхада студентнэрэй тоо 11 процентээр олошороо.

Һүүлэй хоёр жэлдэ хүдөө ажахые механизацилга ба электрификацилгын талаар инженернүүдые бэлэдхэлгэ нилээд һайжараа. Гансахан нёдондо жэлдэ хүдөө ажахые механизацилгын 16 шэнэ факультедүүд ба малажалые механизацилгын 2 факультедүүд нээгдээ.

Манай орон соо хүдөө ажахын 95 дээдэ һургуулинууд бии. тэдээндэ 90 мянга үлүүтэй студентнэр һуралсана. Тэрээнһээ гадна хүдөө ажахын 470 техникумууд дунда эрдэмтэй мэргэжэлтэдые бэлэдхэнэ. Мүн младша агрономуудые бэлэдхэдэг областной агрономическа һургуулинууд хүдэлмэрилнэ. Зуугаад гаран тусхай дунда һургуулинуудта колхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнууд һуралсана.

Хүдөө ажахын эрдэм ухаа шудалалга улам үргэдэнэ. Ленин — Сталинай партиин хүтэлбэри доро коммунизм байгуулжа байгаа советскэ арад хүдөө ажахын үндэр мэргэжэлтэй кадрнуудые элы ехэ хэмжээтэйгээр бэлэдхэхэ арга боломжотой байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунистнууд түрүү зэргэдэ ябана

Заиграйн аймагай колхознигууд бүхы культурануудай ургасые түргэнөөр хуряахын ба гүрэнэйнгөө урдахи түрүүшын уялга—таряа тушаалгые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. Энэ зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ коммунистнууд ба комсомолецууд түрүү үүргэ бэелүүлнэ.

Колхозуудай 250 коммунистнуудһаа 90 хүниинь комбайнернуудаар, жаткын машинистнуудаар, таряа зөөгшэдөөр, таряа сохигшодоор хүдэлмэрилнэ. 56 коммунистнуудынь колхозно үйлэдбэриин хүтэлбэрилэгшэдөөр, колхозой түрүүлэгшэнэрээр, таряанажалай бригадирнуудаар ажаллана.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци колхозно үйлэдбэриин шиидхэхы участогуудта коммунистнуудаа зүбөөр хубаарилан табинхай. 24 коммунистнуудайнь 13-ниинь таряа хуряалгада ябана. Мүн олохон коммунистнууд малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг. Жэшээлхэдэ, коммунистнууд С. К. Киселев, Т. К. Тарабукин, П. А. Матвеев гэгшэд таряан ажалай бригадирнуудаар хүдэлмэрилхэ зуураа, бригадынгаа урда табигдажа байһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ колхознигуудые шадамараар элсүүлдэг дээрэһээ хүдэлмэридөө һайн үрэ түйладаг байна. Колхоз болбол гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө сентябриин 12-то дүүргээд, мүнөө түсэбһөө гадуур тушаажа байха юм. Гадна, коммунист М. М. Матвеев соломо һүрилхэ ба михиинэ суглуулха хүдэлмэри муу бэшээр эмхидхэнэ. Тэрэ хадаа 250 үлүүтэй га талмай дээрэ соломо ба михиинэ сомоод байна. Энээнтэй хамта нүхэр Матвеев комбайнаар хуряалгын шанарай хойноһоо хиналсадаг. Коммунист нүхэр Г. Шитин таряанай харуулда байха зуураа, ороохо хатаагшадта туһална. Энэ колхоз таряа хуряалга амжалтатайгаар ябуулхатаяа хамта, тэжээл бэлэдхэл үргэлжэлүүлһээр. Колхоз хадаа 14 мянган центнер үбһэ хуряажа абаһан, 180 тонно силос дараһан байна. Иигэжэ тус колхозой коммунистнууд таряа хуряалга дээрэ түрүү зэргэдэ ябана.

Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин (секретариинь нүхэр Г. Муазин) 12 коммунистнуудай 10-нь колхозно үйлэдбэри дээрэ хүдэлмэрилнэ. Коммунист Ф. Мурзин жаткын машинистаар ажаллана. Тэрэ болбол таряа хуряалгын эхилһэнһээ хойшо үдэр бүриингөө даалгабариие 120 процент дүүргэнэ. Мүн коммунистнууд В. Вильмов, К. Вильмов гэгшэд соломо һүрилхэ ба михиинэ суглуулха хүдэлмэри һайнаар ябуулна. Шэгнүүршэн М. К. Соболев таряа сэбэрлэхэ ба хатааха хүдэлмэриие түхэреэн сүүдхэ соо эмхидхэжэ шадаһан байна. Тиин гүрэндэ таряа тушаалгын августын түсэб 180 процент дүүргэгдэһэн байха юм. Мүнөө сентябриин түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байна. Мүн тэжээл бэлэдхэлгэ үргэлжэлүүлэгдэһээр. Дээдэ-Илькын сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоз таряа хуряалгын хүдэлмэриие муубэшээр ябуулна. Эндэ таряа хуряалгын хүдэлмэридэ һайн жэшээ харуулжа ябаһан коммунистнууд олон. Жэшээлхэдэ, жаткын машинист Илья Иванов нормоёо 120—150 процент дүүргэнэ. Коммунист Иван Семенюк комбайнай таряа һаатуулангүй ябууд дундань хооһолдог байха юм.

Коммунистнуудай зүбөөр хубаарилан табигдаһан ба ажалдаа тэдэнэй түрүү үүргэ эзэлдэг дээрэһээ «Красный опытник» колхоз (парторганизациинь секретарь нүхэр Михайлов) гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэһэн байха юм.

Гадна, партийна эхин организацинууд таряа хуряалгада ябаһан колхознигуудай ба механизаторнуудай дунда ябуулагдаха ниитэполитическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэридэ ехэ анхарал табина. Колхозуудай полевой станууд культурнаар түхеэрэгдэнхэй. Улаан булангуудтань уранзохёолой, политическэ ба хүдөө ажахын литература, шэнэ газетэ ба журнал хододоо байдаг. Агитаторнууд ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгын кампаниие СССР-тэ үнгэргэхэ тухай асуудалда зорюулагдаһан митингнүүд дээрэ колхознигууд шэнэ, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абана.

С. Хандажапов, ВКП(б)-гэй Заиграйн айкомой секретарь.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Таряа хуряалгын ябасые дутамагаар харуулна

«Аймагай колхозуудта таряа хуряалгын хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһан тухай» аймсоведэй гүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой бюрогой дэлгэрэнгы тогтоол Яруунын «Сталинец» газетын сентябриин 6-най номерто толилогдоһон байна.

Яруунын аймсоведэй гүйсэдком ба ВКП(б)-гэй айкомой бюро хадаа тогтоол соогоо иигэжэ бэшэнэ:

«Аймагай колхозуудта таряа хуряалгын хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Сентябриин 5-най байдалаар орооһото культурануудай зүбхэн 5,1 процентнь хуряагдаа. ...Аймагай колхозууд гүрэндэ таряа тушаалга мүнөө хүрэтэр эхилээгүй ба августда, мүн сентябриин түрүүшын 5 хоног соо таряа тушааха график таһалдуулагдаа».

Яруунын аймагай колхозуудта таряа хуряалга ба гүрэндэ тушаалгын ехэ муу байдалтай болоһониинь тус тогтоолһоо элеэр харагдана.

ВКП(б)-гэй айкомой ба аймсоведэй гүйсэдкомой орган—аймагай газетэ энэ гээгдэлые усадхаха тухай юу хэдэг байгааб гэжэ асуугдана.

«Сталинец» газетын августын ба сентябриин номернуудые шэнжэлэн харахада таряа хуряаха ба гүрэндэ тушааха асуудалые тус газетын дутамагаар харуулдаг байһаниинь элирнэ. Аймсоведэй гүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой бюрогой дурсагдаһан тогтоолой гарахын урда тээ газетэ болбол таряа хуряалгын кампаниие үнэндөө алгасан гарадаг байгаа. Август һарын турша соо таряа хуряалгын асуудалнуудта хабаатай зүбхэн 5 корреспонденци тэрэнэй хуудаһанууд дээрэ толилогдоһон байна. Теэд, эдэ материалнууд соонь таряа хуряалгын хүдэлмэриин ябаса тухай бэшэ харин тэрэндэ бэлэдхэлгэ тухай хэлэгдэһэн байха юм. Таряа хадалгын эхилһэн тухай түрүүшынгээ информациие газетэ августын 31-дэ толилһон байха юм

Таряа хуряалгын ябаса тухай ба гүрэндэ таряа тушаалга тухай шухала асуудалнуудые «Сталинец» газетын үнгэрмэ ехээр гээгдэжэ харуулһаниинь баримтанууд дээрэһээ эли болоно. Аймаг дотор таряа хадалгын жэгтэй удаанаар ябуулагдажа ба гүрэндэ таряа тушаалга эхилэлгын унжагайруулагдажа байһан тушаа газетэ ямаршье анхарал табяагүй. Газетын редакци хадаа таряа хуряалгын хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһан тухай аймсоведэй гүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой бюрогой тогтоолой гараһанай һүүлээр, «Ургаса хуряалга ба таряа тушаалгын гээгдэлые зайсуулха» гэһэн гаршагтай түрүү бэшэг толилхо гэжэ шиидэһэн байха юм. Тэрээн соогоо иигэжэ тон зүбөөр мэдэрнэ:

«Манай аймаг эшэгүүритэй ехээр гээгдэһэн зангаараа...»

Эдэ бүгэдэ хадаа болоһон баримтые гээгдэжэ тэмдэглэһэн ушар гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Газетэ болбол зүб зүйтэй ба хурса шүүмжэлэл бүри үни хада хэжэ, ургаса хуряалга ба таряа тушаалгада тохёолдожо байгаа таһалдалые уридшалан зайсуулжа шадаха байгаа. Гэбэшье, тэрэ юушье хээгүй байна.

«Сталинец» газетэ болбол ургаса хуряалгые түргэнөөр үнгэргэхын ба гүрэндэ таряа тушаалгые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө аймагай колхознигуудай ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөе оройдоошье харуулнагүй. Тэрэшэлэн, таряа хуряалга дээрэ ажалые эмхидхэлгэ, машина зэбсэгые зүбөөр ба бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглалга, колхозууд ба МТС-эй партийна организацинуудай ургаса хуряалгын ба таряа тушаалгын үедэ хэжэ байһан хүдэлмэри тухай бэһал юушье бэшэдэггүй байна.

Газетэ хадаа өөрынгөө хүдэлмэриин эдэ горьтойхонууд дутуунуудые ябууд усадхаха, таряа хуряалга ба тушаалгын бүхы асуудалнуудые үргэнөөр толилжо байха ёһотой. Тиин, газетэ болбол хүдөө ажахын жэлые амжалтатайгаар дүүргэлгэдэ ажалшадые элсүүлхэ хэрэгтэнь аймагай партийна организацида туһалха зорилготой.

Франциин Правительствода Советскэ Правительствын эльгээһэн ното

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр А. Я. Вышинский Франциин хэрэгүүдээр сағ зуура этигэмжэтэ г-н Брионваль гэгшэтэй энэ оной сентябриин 11-дэ уулзажа, тэрээндэ Советскэ Правительствын ното барюулаа, тэрэнэй текстнь доро тунхаглагдаба:

«Баруун Германи тушаа Франциин Правительствын ябуулжа байгаа политикань германска реваншистнуудые улам дэбэргэнэ, союз ба харилсан туһалалсалга тухай 1944 оной декабриин 10-да баталагдаһан франко-советскэ договорой үндэһэ һуурие ба удхашанарые һандаргана гэжэ, Советскэ Правительство 1950 оной декабриин 15-най бэ 1951 оной январиин 20-ной нотонууд соогоо Франциин Правительствын анхарал хандуулһан байгаа. Дурсагдаһан договорой ёһоор, хоёр правительство хадаа «Германиин зүгһөө гараһан алибаа шэнэ аюулые зайсуулхын тула шухала бүхы хэмжээнүүдые хамтадаа абаха, мүн тэрэнэй зүгһөө агресси хэхэ ямаршье шэнэ һэдэлгые тохёолдуулжа болохо ябуулгануудые зайсуулха» уялга даажа абаһан байха юм. Германска асуудалаар Франциин Правительствын ябуулжа байгаа политикань Советскэ Союзай, Америкын Холбоото Штадуудай ба Великобританиин хоорондо баталагдаһан ба Франциин нэгэдэһэн Потсдамска хэлсээндэ мүн лэ ехээр зүришэнэ.

США-гэй ба Великобританиин правительствонуудтай хамтадаа Франциин Правительствын бэелүүлжэ байгаа хэмжээ-ябуулганууд франко-советскэ договорто ба Потсдамска хэлсээндэ зүришэхэһөө гадна, мүн германска агрессиин дабтагдаха аюул бии болгожо байһаниинь мүнөө хүсэд эли болоо. Эдэ хэмжээ-ябуулгануудынь Баруун Германиин агрессивнэ хүсэнүүдтэй сэрэгэй союз сэхэ бэлэдхэлэй шэнжэтэй болонхой. Французска Правительствын табиһан «Плевенэй түсэб» (энэнь гитлеровскэ генералчууд түрүүтэй германска регулярна арми һэргээн байгуулха ябадалда хүргэжэ байна), мүн Баруун Германидахи сэрэгэй-промышленна хүсые һэргээн бодхоохо гэһэн удхатайгаар Французска Правительствын бэелүүлжэ байгаа «Шуманай түсэб» гэршэлнэ. «Плевенэй түсэбшье», Шуманай түсэбшье» үнэндөө Баруун Германиие дахинаа шэнээр зэбсэглүүлхэ ябадалда хүргэнэ, Европодо амгалан байдал хангаха интересүүдтэ таарахагүй байна. Бусадай, тииһээтиитэрээ агрессивнэ зорилго табидаг, түсэбүүдые бэелүүлхэ зэбсэг болохо дурагүй германска арад тэрээниие буруушаана.

1. Америкын Холбоото Штадуудай ба Великобританиин толгойлжо байгаа Хойто-атлантическа союз Европодо шадаал һаа олон зэбсэгтэ хүсэнүүдые ба сэрэгэй базануудые өөрынгөө мэдэлдэ байлгахын тула шэнэ алхамуудые хэжэ байһаниинь мүнөө бүгэдэндэ харагдана, теэд тус союзай оронуудта хэншье аюул тохёолдуулжа байнагүй. Энэ юу гэршэлнэб гэбэл, сэрэгэй тэрэ союзынь агрессивнэ зорилгонуудые табина, США түрүүтэй гүрэнүүдэй англо-американска блогой зүгһөө дэлхэйе эзэмдэн зонхилхо ябадал түйлаха дай — шэнэ дай бэлэдхэжэ байна. США-гэй правительство эдэ зорилгонуудтаа испанска фашистнуудай сэрэгүүдые хэрэглэхэ гэжэ оролдон, Франкотайшье хэлсээ хэнэ. Зүгөөр, мүнөө Баруун Германида һэргээн байгуулагдажа байгаа германска регулярна армиие Хойто-атлантическа блогой зэбсэгтэ хүсэнүүдэй составта оруулха ябадал гол зорилго болгон табигданхай байха юм.

Аденауэр, Кайзер, Шумахер ба бусад мэтын реваншистнуудаар засаглагдажа байһан Баруун Германида регулярна арми һэргээн байгуулга хадаа Европын бүхы оронууд дотор зүбөөр дураа гутаха ба этигэхэгүй ябадал үүсхэһэниинь мүн лэ харагдана. Тиимэһээ, Баруун Германида германска арми һэргээн байгуулха ябадалые элдэб мэхэ гохын аргаар бэелүүлхэ һэдэлгэ гаргагдана. Баруун Германида эмхидхэгдэжэ байгаа германска армиие гол хубинь болгон баруун-европейскэ хэдэн оронуудай сэрэгүүдые нэгэдхэхэ «европейскэ арми» гэдэгые байгуулха тухай «Плевенэй түсэб» имагта энээнтэй дашарамдан, Французска Правительствоор 1950 оной октябриин 24-дэ соносхогдожо, гараһан юм. Баруун Германида дахин байгуулагдажа байгаа зэбсэгтэ хүсэнүүд хэрбээ тиимэ нэгэдхэмэл армиин составта ороо һаань германска армиие һэргээһэн удхатай болохогүй хэбэргэйгээр этигүүлхэ гэжэ оролдонод. Гэхэ зуура, дэлхэйн шэнэ дай бэлэдхэхэ ба үүдхэхэ политикые дэмжэхэ хүсэлэнгүй арадуудай һэрэмжыень буурулха гэһэн тиимэ арга хадаа арадуудые мэхэлхэ харата муухай ааша мүн гэжэ элишэлэгдэхэ байна.

«Плевенэй түсэб» Франциин Правительствода хамаатай юм гэдэг, теэд Европодохи американска агрессивнэ түсэбүүдые бэелүүлхэ түшэг тулгуури болохо зэбсэгтэ хүсэнүүдэй тоое ямаршье аргаар олошоруулха оролдолго гаргадаг США-гэй правительство тус түсэбэй ара таладань байна гэжэ хүн бүхэн мэдэнэ.

«Плевенэй түсэбэй» ёһоор, Баруун Германидахи регулярна арми хадаа Баруун европейскэ ондоо гүрэнүүдһээ дулдыдангүй, бэеэ дааһан арми байха ёһогүй болоно. «Плевенэй түсэбэй» ёһоор, Баруун Германиин зэбсэгтэ хүсэнүүд баруун-европейскэ нэгэдхэгдэмэл армиин хубинь лэ байха ёһотой, тэрээндэ Франциин, Италиин, Бельгиин, Люксембургын сэрэгүүд мүн лэ орохо болоно, гэбэшье «тэгшэ эрхэ» гэдэгые шалтаг болгон үсэгэлдэрэй гитлеровскэ генералнууд байгуулагдажа байгаа сэрэгүүдтээ баруун-европейскэ тиимэ армиин состав соо зонхилхы эрхэ байдал түйлаха гэжэ оролдодогынь мүнөө эли болонхой. Европодохи американска милитаризмын табидһан, мүнөө амгалан үедэ хойто-атлантическа блогой главна командалагша болгогдон томилогдоһон Эзэйнхауэрэй зүгһөө тэдэнэр дэмжэгдэнэ.

Һүүлэй хэдэн һарын турша соо Франциин, Бельгиин, Италиин, Люксембургын түлөөлэгшэд Аденауэрай баруун-германска правительствын түлөөлэгшэдтэй, США-гэй ба Англиин хабаадалгатайгаар Парижда сэрэгэй нюуса хэлсээнүүдые хэжэ, баруун-европейскэ армиин составта баруун-германска зэбсэгтэ хүсэнүүдые байгуулха тухай асуудал хэлсээ. Энэ оной июлиин 24-дэ тунхаглагдаһан коммюникеһээ харахада, зэбсэгүүдые стандартна ба сэрэгэй үйлэдбэриие тусхай шэглэлтэй болгохо, тус армиие финансировалха гурим ба хэрэгсэлнүүдээр хангаха системэ гэхэ мэтын, баруун-германска зэбсэгтэ хүсэнүүдые байгуулгатай, тэдэниие баруун-европейскэ армида оруулха ябадалгай холбоотой асуудалнуудаар хэлсээн тус зүблөөн дээрэ түйлагдаһан байна.

Гитлеровскэ генералнууд байһан, боннско правительствын мүнөөнэй сэрэгэй советнигүүд Хойзингер ба Шпейдельтэй США-гэй, Великобританиин ба Франциин сэрэгэй түлөөлэгшэдэй хэлсээнүүд Парижска зүблөөнэй хажуугаар, мүн Петерсбергдэ (Баруун Германи) болоһон байха юм. Хэблэлэй мэдээсэлнүүдһээ элитэ болоһоной ёһоор, тус хэлсээнүүдэй эсэстэ, 250 мянган солдадуудтай баруун-германска 12 дивизиһээ бүридэһэн баруун-германска зэбсэгтэ хүсэнүүдые байгуулха тухай, тиихэтэй хамта баруун-германска тусхай танкова ба авиационно частьнуудые байгуулха гэжэ зүблэрһэн байна.

Тиин, немецкэ реваншистнуудаар дэбэргэгдэхэ ба гитлеровскэ генералнуудаар толгойлогдохо германска регулярна армиие һэргээн байгуулха ябадалдахи шиидхэхы алхам хэгдээ, тэдэнэрэй зуурандаа зогсохогүйнь, Германиие демилитаризацилгаһаа Франциин арсаһан ябадалые германска милитаризмын агрессивнэ хүсэ шадал һэргээн байгуулгада хэрэглэхэ байһаниинь элитэ. Мүнөө баруун-германска арми 250 мянган солдадуудһаа бүридүүлэн байгуулагдана, харин үглөөдэр хэдэ дахин олошоруулагдаха байна, гэхэ зуура Германска Демократическа Республикын бүхы зон, Баруун Германиин тон олонхи зон Германиие ремилитаризацилгада эсэргүүгээр, эб найрамдалай түлөө тэмсэнэ.

Эдэ бүгэдэ юу харуулнаб гэбэл, «Плевенэй түсэб» хадаа Европодо шэнэ дайнай аюул тохёолдуулжа байгаа германска милитаризмые нээмэл болгоһон зам мүн.

Европейскэ оронуудай олонхиин хабаадахагүй «европейскэ арми» байгуулха тухай США-гэй правительствоор үүдхэгдэһэн «Плевенэй түсэб» Европодохи амгалан байдалда ехэ аюул тохёолдуулна, Европодо германска шэнэ агрессиин гараха ябадалые зайсуулха хамтын ябуулга хэхэ тухай франко-советскэ договороор Франциин абаһан уялгануудта, тэрэшэлэн Германиие демилитаризацилха тухай Потсдамска хэлсээгээр Франциин, США ба Англиин абаһан уялгануудта тон ехээр зүришэнэ.

2. Баруун Германида сэрэгэй промышленностиие һэргээн байгуулха ябадалда хүргэжэ байгаа «Шуманай түсэб» хадаа германска милитаризмые һэргээхэ зам нээхэ «Плевенэй түсэбтэ» сэхэ нэмэлтэнь болоно гэжэ баримтанууд гэршэлэн харуулаа.

«Плевенэй түсэбэй» ёһоор, баруун-европейскэ хэдэн оронууд нэгэдхэгдэмэл арми байгуулна, тэрээндэнь Баруун Германиин зэбсэгтэ хүсэнүүд зонхилхы үүргэ зайлашагүй эзэлхэ болоно. «Шуманай түсэбэй» ёһоор, рурска хүндэ промышленностиие Франциин, Бельгиин, Голландиин ба Люксембургын хүндэ промышленностьтай нэгэдхэхэ, «европейскэ нүүрһэ ба буладай нэгэдэл» гэдэгые эмхидхэһэнһээ шалтагаалан, Баруун Европодо зэбсэгүүдые, сэрэгэй хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилхэ ябадалда рурска промышленностиин магнадуудай бүлюу эрхэ байдал хангаха условинууд мүн лэ байгуулагдана. Энэ хадаа германска трестнүүд ба картельнүүдтэ ехээр нэбтэрэн орохын, агрессивнэ түсэбүүдые бэелүүлгэдээ тэдэниие урмашуулхын тула Баруун Германидахи эзэмдэлгын ёһо журамые ашаглаһан американска монополинуудай зорилгонуудта таараха байна.

«Европейскэ нүүрһэнэй ба буладай нэгэдэл» байгуулха тухай, «Шуманай түсэб» гэжэ элитэ болоһон договорто Французска Правительство Баруун Германиин правительствотай, Италиин, Бельгиин, Голландиин ба Люксембургын түлөөлэгшэдтэй хамтадаа, энэ оной апрелиин 18-да гар табиһан байха юм. Тус түсэб бэлэдхэхэ зуураа, г-н Шуман иигэжэ хэлэһэн байгаа: «Европейскэ оронуудай нүүрһэнэй ба буладай ресурснуудые нэгэдхэхэ түсэб хадаа шухалашалха оронуудай: Германиин, Франциин, Италиин, Бельгиин, Голландиин, Люксембургын хоорондо сэрэгэй хани харилсаанай зам нээжэ болохо байна».

Дурсагдаһан оронуудай нүүрһэнэй ба булад шудхадаг промышленностиие нэгэдхэхэ түсэб сэрэгэй зорилгонуудые табина гэжэ мэдэрһэн ябадалһаа ондоогоор г-н Шуманай тус мэдүүлгые тоолохын аргагүй байна.

Энэ түсэб германска юрын экономикын хэрэглэлнүүдые тоодо абанагүй. Тад ондоо зорилгонуудые табина гэбэл: юрын экономикые хаһажа, сэрэгэй үйлэдбэриие хэтэрхэй ехэ болгохо, тиихэдээ Рурай хүндэ промышленностиие Европодо шэнэ дай бэлэдхэжэ байгаа агрессивнэ гүрэнүүдэй түсэбүүдэй мэдэлдэ оруулха гэнэ. Энээниие хэхэдээ, агрессивнэ оронууд кайзеровска ба тэрэшэлэн гитлеровскэ хобдог шунахай империализмын гол тулгуури болоогшо рурска хүндэ промышленностиин магнадуудай зүгһөө дэмжэлгэ абана.

Мүнөө Баруун Германида капиталистическэ хуушанай монополинууд элдэб янзаар дахинаа һэргээн байгуулагдана. Тэдэнэр американска нүлөө ехэтэ монополинуудтай хэлсээ хэжэ, баруун-германска засагуудые өөһэдынгөө интересүүдэй мэдэлдэ оруулаа. Нүүрһэнэй, буладай 24 томо нэгэдэлнүүдые байгуулха тухай тээмэндэ соносхогдоһон байна, гитлеровецүүдээр эзэмдэгдэһэн Европын оронуудта бүри һаяшаг зонхилжо байһан Крупп, Флик, Пфердменгес ба бусад мэтын германска монополистнуудта хуушанайнь үлэмжэ эрхэнүүд бусаг
Баруун Германиин промышле
тиин олоншоr һалбаринуудта
хэн зонхилдог байһан ябада
һэргээгдээ «Европейскэ нү
нэй ба буладай нэгэдэл» бай
хада, эдэ господинууд тэрэ
пейскэ нэгэдэлдэ» ороһон
гүрэнүүдэйшье промышле
өөрынгөө хиналта тогтоохо,
рэнь тус оронуудтахи ажал
мүлжэхэ ябадал бүри шангад
байна.

Эдэ бүгэдэн дээрэһээ хар
Германиин баруун хубиие
дэлгын түлөө харюусаха гүр
болбол Германида сэрэгэй
мышленностиие хорихо тухай,
дэлхэйн хоёрдохи дай үүдх
түлөө онсо харюусалга дааж
манска монополинуудые усад
тухай Потсдамска хэлсээе бү
лигээр эбдэжэ ба дабажа
Баруун Германида сэрэгэй
мышленностиие һэргээн бол
ябадал үүдхэдэг ба Баруун Г
маниин милитаризациие түр
хэлгэдэ туһалдаг «Шуманай
сэб» хадаа агрессивнэ гэжэ
дэлхэйдэ элитэ болоһон герм
империализмые һэргээхэ за
нээмэл болгоно.

3. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай
шагта хэрэгүүд арадуудай
үшөөл һанагдажа байһаар. Сове
Союзай арадууд мэтээр Фран
арад хадаа тохёолдоһон ге
зоболон ба гарза хохидолну
мартаха арганьгүй. Дэлхэйн
бадахи дай тохёолдуулхагү
германска шэнэ агрессиин ге
боломжые уридшалан зайсуу
ди гэжэ Европын арадууд т
риг үгэһэн байна. Элэнэр да
нэгэдэхи ба хоёрдохи дайнуу
хай һанана.

Дэлхэйн һүүлэй дайнай үр
үедэ Америкын Холбоото Шт
дай баримталһан политикань
гэдэндэ һанагдана, тиихэдэ
риканска зонхилхы бүлэг
нууд ба американска моно
нууд германска агрессиин сэр
экономическа база байгуул
тиин тус агрессиие зэбсэг
ябадалда туһалһан байха юм.
рессидэ эсэргүү, эб найрам
дуратай гүрэнүүдэй фронтые
үедэ бутаргаһан, мүн дэл
хоёрдохи дай үүдхэхэ арга бо
жые Гитлертэ хангаһан
францусска зонхилхы бүлэг
нуудай политикань бултанда
нагдана.

Мүнөө Франциин Прав
ство, тэрэшэлэн США-гэй б
лиин правительствонууд ху
зам руугаа хадуураад байна
нэр дэлхэйн хоёрдохи
эхиндэ һэдээшэдээл адляар,
нэ дай бэлэдхэхэ зорилгоор ге
ска милитаризмые хэрэглэхэ
бодомжолно. Гэбэшье, тиимэ
домжонуудынь энээнэй урда б
һүрэһэн юм, Франци лэ өөр
алдуугай түлөө германска
эзэмдэлгын хүнлэ сэнгэ
ушартай болоо. Дэлхэйн хо
хи дайнай урда тээхэнэ гит
скэ Германитай хэһэн мюн
хэлсээн соо эли тодоор хэр
һан Францусска Правитель
политика, тэрэшэлэн США
Англиин политика хадаа Е
до эб найрамдал сахиха
һууринуудай нэгэн байһан фр
ко-советскэ 1935 оной догов
таһалһаниинь элитэ, тэрэнэ
хэйн хоёрдохи дай үүдхэхэ
германска милитаристнууд
гоһон юм. Эб найрамдалда
тай бүхы арадуудтал ал
Франциин ба СССР-эй ара
уласхоорондын мүнөөнэй ш
дуу шанга оршон байдалда
найрамдал аршалан хамга
түлөө хамта ябаха ёһотой,
дуудай хоорондын хани бар
һуларуулха ябадал тохёолду
ёһогүй.

Германска милитаризмые һэр
бодхоолгодо, Баруун Герма
хи агрессивнэ хүсэнүүдтэй
гэй союз байгуулха ябадала
рюулагдаһан Французска Пр
тельствын мүнөөнэй поли
хойшолонгүүдые Советскэ П
тельство хэрэгсээнгүй байж
гүй.

Тохёолдоһон байдалай түл
тэрээнһээ үндэһэлхэ хойшо
гуудай түлөө харюусалгые д
байһан тухайдань Франц
Правительствода дахинаа
шалан һануулхые Советскэ П
вительство шухалада тоолов

...ШЭН ГАБЬЯАТА АЖАЛААРАА ЭБ НАЙРАМДАЛ БАТАДХАЯ

...һан уялгануудаа бэелүүлнэ

...Улын оёдолой фабрикын ...нэй хамтын суглаан сен... ...эр болоһон байна.
...табан гүрэнэй хоорондо ...рамдалай Пакт баталуулха ...эб найрамдалай Бүхэдэл... ...ведэй Хандалгада гар та... ...манай агуухэ орон дотор ...тухай эб найрамдал ...Советскэ Комитедэй ...шиидхэбэри тушаа фаб... ...директор нүхэр Кичигин ...шадта тодорхойгоор хэлэ...
... оёдолшод-мастернууд ...Афанасьева, Гаврилова, ...ва, Крюдиков, Чибунина ...бусад үгэ хэлэхэ зуураа, ...скаар ажаллажа, Эхэ ...гоо хүсэ шадалые улам ...азе, эб найрамдалай вах... ...гсая гэжэ уряалаа һэн. ...эй уряае сугларагшад ха... ...дэмжээд, жэлэйнгээ ту... ...нябриин нэгэн хүрэтэр ...Хандалгада нэгэн хүн ...гараа табиха гэһэн шиид... ...нэгэн дуугаар абаһан бай...
...ю тус коллектив абаһан ...лава бодотоор бэелүүлжэ ...Фабрикын коллектив үдэ... ...даалгабарие 130 процент ...Нийтэ-оёдолой цехтэ ...120 процентһээ доошо ...хүн үгы, олонхиниинь 2 ...мо дүүргэнэ.
...гаа түсэб 143 процент ...эсхэгшэ нүхэр Фоминай ...коллектив соогоо түрүүл... ...на. Жэлэйнгээ түсэб үни ...дүүргэһэн стахановканууд ...ва, Афанасьева гэгшэд ...ри 2—2 нормо дүүргэнэ.

Н. Бадмацыренова.

...лэмтэдэй делегат

...-Монголой культурын на... ...жэлэлгын институдай ху... ...дэгшэдэй суглаан һаяшаг ...эб найрамдал хамгаалха ...Комитедтэ туһалха ко... ...табан хүнһөө һунгагдаһан

...тэрэ суглаанда хабаадаг... ...найрамдалай тала бариг... ...республиканска конферен... ...охо делегадые һунгаа.
...рын секторэй ахалагша ...сотрудник, түүхын наука... ...кандидат А. К. Золотое... ...найрамдалай тала бариг... ...республиканска конферен... ...делегадаар һунгахые дурад... ...гэжэ институдай хэлэ бэ... ...таһагые даагша К. М. Че... ...хэлэбэ.—Нүхэр Золотоев ...найдабарие харюулха ба ...эй һанал бодолые дам... ...гэжэ найданаб.
...дурадхалые түүхын наука... ...кандидат Б. Д. Цыбиковэй ...эр дэмжэһэнэй удаа голо... ...боложо, нүхэр Золотоев эб ...алай тала баригшадай ...ликанска конференциин де... ...р һунгагдаба.

Ц. Цыбиков.

...им шанарай түлөө мүрысэнэ

...А. Ф. Татарниковагай ху... ...лдэг консервэ хэгшэдэй ...үдэр бүриингөө нормые ...иин дүүргэжэ, хододоо эр... ...шанартай продукци гаргана. ...Ангарай загаһанай комби... ...коллективэй дунда дэлгэр... ...тябриин урда тээхи му... ...э тус бригада түрүүлжэ ...Эндэ хоёрзуутан үдэр бү... ...орно.
...хэ Октябриин 34 жэлэй ...им бэлэгтэйгээр угтахын ...тус ойн хүндэлэлдэ стаха... ...вахтада жагсаһан бригада ...бүхэнэй коллектив эрхим ...й продукци бүтээн гарга... ...лөө дээшэлүүлэгдэһэн уял... ...ые абаад, тэрээнээ дүүргэ... ...ээ.

С. Собенников.

...сова хүдэлмэрилэгшэдэй жэшээ

...аймагай Советэй гүйсэд... ...финансова таһагай фин... ...колхозникуудай дунда ...хжын хүдэлмэри үргэ... ...уулжа, тэдэнэрые Октяб... ...урда тээхи социалистическэ ...олоор хабаадуулна.
...мүрысөөндэ ороһон Молото... ...ржэтэ колхозой гэшүүд ...Бадмаев, Ринчинова, Чой... ...Бальчугов болон бусад уял... ...оор түлэгдэхэ хүдөө ажа... ...налогые болзорһоонь ...си дүүргээ.

П. Ангаров.

«Эрхим түмэрзамша» гэжэ значогоор шагнагдаһан ПВЗ-гай паровоз-хабсаралгын цехын, арматурна участогай слесарь-арматурщик нүхэр Николай Изюмушкин эб найрамдалай вахтада жагсаад, ажалай үндэр бүтээсэ түйлажа, үдэрэйнгөө нормые 300 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: стахановец нүхэр Н. И. Изюмушкин станогойнгоо дэргэдэ байна.

О. Зенкиин фото.

Эб найрамдал хамгаалхаар хэзээдэ бэлэн

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Советэй Хандалгада гар табилга СССР дотор үнгэргэхэ тухай Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй пленумэй шиидхэбэрие Заиграйн аймагай ажалшад политическэ ба үйлэдбэриин угаа ехэ дэбжэлтэйгээр угтаа.

Эб найрамдалай энэ шухалын шухала документые ажалшадай дунда тайлбарилхын тула колхозуудай, предприятинуудай ба эмхи зургаануудай партийна организацинууд нийтэ-политическэ хүдэлмэри амжалтатайгаар ябуулжа байна. Хаа хаанагүй—колхозуудай бригадануудта, модо бэлэдхэлэй участогуудта, предприятинуудта ба эмхи зургаануудта Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй шиидхэбэрие коллективнээр уншалга ба хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэнэ, суглаанууд боложо колхозникууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад эб найрамдалай хэрэгые хамгаалхаар бэлэн байһан тухайгаа мэдүүлнэ.

Ново-Брянска сельсоведэй Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй суглаан дээрэ колхозник нүхэр Тарабукин иигэжэ мэдүүлбэ:

—Бидэ, советскэ хүнүүд зохёон байгуулхы ажал эрхилжэ байнабди. Бидэндэ эб найрамдал хэрэгтэй, бидэнэй зохёон байгуулхы амгалан ажалда эб найрамдалай дайсадай һаад ушаруулхагүйн тулада бидэнэр бүхы хэмжээ абахабди. Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэлгэ, таряа ба хүдөө ажахын бусад культурануудые хуряалгые хурдан түргэнөөр түгэсхэлгэ хадаа эб найрамдалай хэрэгтэ манай оруулалта болохо байна.

* * *

Тельманэй нэрэмжэтэ артелиин колхозникууд БМАССР-эй Верховно Советэй депутат, Социалистическэ Ажалай Герой, солото бригадир нүхэр Серапион Кирилловичи Киселёвые эб найрамдалай тала баригшадай республиканска конференциин делегадаар һунгаа. Тиихэтэй хамта, тус артелиин колхозникууд таряа гүрэндэ тушааха түсэбөө сентябриин 12 хүрэтэр дүүргэхэ, таряа хуряалгаяа богонихон болзор соо түгэсхэхэ, малай үбэлжэлгэдэ хаһа саг соонь бэлэдхэхэ социалистическэ уялга ехэ патриотическа дэбжэлтэйгээр абаһан байна. Тельманэйхид хэлэһэн үгэдөө нэрэтэй түрэтэйгөөр хүрэжэ, гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө сентябриин 12-то дүүргээд, мүнөө түсэбһөө гадуур гүрэндэ таряа тушаажа ба натуртүлбэреэ оруулжа байна.

Тельманэй нэрэмжэтэ артелиин колхозникуудай жэшээгээр «Красный опытник», «Улаан Эрхирик», Калининай, Энгельсын нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд Эб найрамдал хамгаалха Бүхэдэлхэйн Советэй Хандалгада гар табилгын эхилхэ хүрэтэр гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхэ, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрине Агуухэ Октябриин 34 жэлэй ой хүрэтэр дүүргэхэ уялгануудые абаа.

Баруун-Тарбагатайн леспромхозой хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай суглаанууд патриотическа ехэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэрөө. Суглаан дээрэ хүдэлмэришэд ба албахаагшад олоороо үгэ хэлэжэ, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи ба удаан сагай эб найрамдал тогтоохо тухай, шэнэ дай үүдхэгшэдтэ эрид сохилто үгэхэ тухай онсолон тэмдэглэһэн байна. Тэдэнэр үйлэдбэриин дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абана. Жэшээлхэдэ, модо шэрэдэг шофер нүхэр Давыдов үдэрэйнгөө нормо хододоо 100 процент дүүргэхэ, модо таллуулагша Стрелков —160 процент дүүргэхэ уялгануудые абаа. Баруун—Тарбагатайн леспромхозой бүхы коллектив модо бэлэдхэхэ ба шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбые 1951 оной декабриин 5 хүрэтэр дүүргээд, түсэбһөө гадуур 10 мянган кубометрһээ багабэшэ модо шэрэхэ уялга абаа. Гадна, ажалай бүтээсые 12 процентһээ доошо бэшээр дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үные түсэбһөө 2 процент ехээр химдаруулха, жэлэй эсэс хүрэтэр 250 мянган түхэриг түсэбһөө гадуур алмаха гэжэ шиидхэһэн байна. Тус коллектив болбол стахановскаар ажалладаг шофер комсомолец Валентин Дунаев гэгшые эб найрамдалай тала баригшадай республиканска конференцидэ нэгэн дуугаар һунгаа.

Мүн Черемуховска ба Эрийскэ леспромхозуудай коллективүүд модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ гүрэнэй даалгабарие болзорһоонь урид дүүргэхэ тушаа дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан байна.

Аймагай хүдөө ажахын мэргэжэлтэд СССР-эй Верховно Советэй депутат, аймагай главна агроном Павел Кузьмич Метляевые, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд — врач Серафима Дмитриевна Перфильевае, аймагай партийна организаци—ВКП(б)гэй райкомой секретарь Содном Банзаракцаевич Хандажаповые, Димитровэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхозникууд—правлениингээ түрүүлэгшэ БМАССР-эй Верховно Советэй депутат Тамара Ивановна Макаровае эб найрамдалай тала баригшадай республиканска конференцидэ делегадуудаар һунгаа.

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй пленумэй шиидхэбэрине зүбшэн хэлсэлгэдэ ба республиканска конференцидэ делегадуудые һунгалгада зорюулагдаһан ажалшадай суглаанууд бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые улам бэхижүүлхэ гэһэн хүсэл эрмэлзэлгэтэйгээр үнгэрөө.

Ажалшадай политическэ ба үйлэдбэриин улам ургажа байгаа эдэбхиие дэмжэхэ, гээгдэжэ ябаһан һалбаринуудаа ажахын түрүү һалбаринуудай зэргэдэ оруулха, бүхы колхозуудай, предприятинуудай урда табигдажа байһан ажахын-политическэ зорилгонуудые бэелүүлхэ ябадал хангаха гээшэ аймагай партийна организацинуудай, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай, тэрэшэлэн предприятиин хүтэлбэрилэгшэдэй шухала зорилго болоно.

Д. Санжимитыпов.

Жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

Замай Мысовая дистанциин 5-дахи околодкын 20-дохи отделениин зам заһабарилха бригада (бригадирынь нүхэр Борисов) зам заһабарилха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээд, өөрынгөө участогые үбэлэй условидо хүдэлмэрилхөөр бэлэн болгоо.

Д. Обухов.

ХОНИН АЖАЛЫЕ УЛАМ ХҮГЖӨӨХЫН ТҮЛӨӨ

Зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөнһөө

Һаяхан Улан-Удэ городто зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн болоо. Энээн дээрэ республикын колхозуудта хонин ажалые хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб дүүргэхэ хэмжээ-ябуулганууд тухай ба малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Түрүүшын асуудалаар хүдөө ажахын Министрын орлогшо нүхэр Жёлтый элидхэл хэбэ. БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй ба ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой һаяхан абаһан «1951 — 1955 онуудай туршада республикын колхозуудта хони олоор үсхэбэрилхэ ба нооһо ехээр бэлэдхэхэ хэмжээнүүд тухай» тогтоолой ехэ удхашанар тухай, малшадай, зооветеринарна болон хүдөө ажахын бусад хүдэлмэрилэгшэдэй зорилго тухай элидхэлшэ тогтон хэлэбэ. Табан жэлэй турша соо республикын колхозуудта хониной тоо толгой хоёр дахин олошорхо ба манай республика ашаг ехэтэ, нарин, нарибтар ба шэрүүбтэр нооһотой хонин ажалтай республика болохо ёһотой. Мүнөө жэлэйхидэ орходоо табан жэлэй эсэстэ дүрбэ дахин ехэ хэмжээнэй нооһо гүрэндэ үгэдэг болохо байна. Хониной тоо толгой олошоруулга ба тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлгэ хадаа колхозуудай мүнгэн олзые улам ехэдхэхэ, нийтын ажахые улам бэхижүүлхэ ба ажалта үдэрые улам үнэтэй болгохо байна.

Парти, правительствын, нүхэр Сталинай зүгһөө республикын хүдөө ажахыда ехэ анхарал хандуулжа, хододоо туһаламжа хүргэжэ байдаг тухайнь элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Правительствын тогтоолой ёһоор манай республикада ашаг шэмэ ехээр үгэдэг һайн үүлтэрэй хонидые үсхэбэрилдэг гүрэнэй тусгаар племенной рассадник бии болгогдоо. Тиихэдэ хонин ажал үсхэбэрилгөөр ехэ хүнгэлэлтэ манай республикын колхозуудта үгтэһэн байна.

Бурят-Монголдо хонин ажалые түргэнөөр хүгжөөхэ бүхы арга боломжын бии байһание элидхэлшэ тодорхой жэшээ дээрэһээ харуулба. «Колхозно ба совхозно ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Советэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолой гараһанһаа хойшо 2 жэл 8 һарын турша соо Хориин аймагай колхозууд хониной тоо толгойе 76,2 процентээр олошоруулаа, гүрэндэ нооһо тушаалгые хоёр дахин ехэдхээ. Тиихэдэ нарин нооһо тушаалгые гурба дахин ехэдхээ. 1951 ондо энэ аймагай колхозууд гүрэндэ нооһо тушааха түсэбөө 101,3 процент дүүргэхэ зуураа, ехэнхидээ нарин, нарибтар, шэрүүбтэр нооһо гүрэндэ тушаагаа.

Республика дотор хонин ажал хүгжөөхэ хэрэгтэ амжалта түйладаг колхозууд, фермэнүүд ба түрүү хонишод олон. Хонин ажал хүгжөөхын тула республиканска мүрысөө үүсхэгшэ Хориин аймагай Үдын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд, тэрэшэлэн Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ба бусад түрүү хонишод тэдэнэй тоодо оролсоно. Һүүлэй хоёр жэлэй турша соо Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо хониной тоо голгой гурба дахин олошороо, хонин бүриһөө 4 килограмм нооһон хайшалагдаа. Хэрбээ 1948 ондо энэ колхоз хонин ажалһаа 7000 түхэриг олзо оруулаа һаа, 1950 ондо 44 мянган түхэригэй олзо оруулһан байна. Иимэ жэшээнүүд олон. Һүүлэй 3 жэл соо БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет «Республикын эрхим хонишон» гэһэн хүндэтэ нэрээргые 270 хүндэ олгоһон байна.

Тиигэбэшье, манай республика дотор юрэнхыдөө хонин ажал ехэ гээгдэнги һалбари болоод байна. Хэжэнгын, Кударын, Тарбагатайн, Мухаршэбэрэй ба Түнхэнэй аймагуудта хони үсхэбэрилгэ ехэ муугаар эрхилэгдэнэ. Эдэ аймагуудта хони үсхэбэрилгын хуушан метод усадхагдаагүй, ашаг шэмэ багатай, шэрүүн нооһотой хонидые үсхэбэрилхээ һэдэдэг байна. Хэтэрхэдээ эдэ аймагуудай зарим колхозуудта метис эхэ хонидые нютагай үүлтэрэй хусануудтай ороондо оруулха ябадал үзэгдэнэ. Эдэ бүри болошогүй ябадалнууд хадаа хониной тоо толгой олошоруулгада, тэрэнэй үүлтэр һайжаруулха хэрэгтэ һаад түбэг ушаруулна. Жэшээнь, һүүлэй 2 жэл 8 һарын турша соо Кударын аймагай колхозуудта 2607 хонин нэмэһэн аад, энэл үе соо 5200 толгой хонин гаргашалагдаһан байха юм. Эхэ хонидынь ехээр һубайрдаг байна. 1950 ондо 100 эхэ хониһоо 69 хурьган, 1951 ондо оройдоо 28 хурьган абтаһан байна. Мүн нооһон багаар хайшалагдадаг байна. Жэшээнь, 1951 ондо энэ аймагай колхозууд хонин бүриһөө 850 грамм нооһо хайшалаа. Энээнэй эсэстэ тус аймагай колхозууд һүүлэй хоёр жэл соо гүрэндэ нооһо тушаалгые 23 процентээр бага болгоһон байна.

Тэрэшэлэн Түнхэнэй аймагай колхозуудта хони үсхэбэрилгэ ехэнүүд дутагдалнуудтай. Һүүлэй 2 жэл 8 һарын турша соо аймаг дотор хониной тоо миил 568 хоноёр олошороо. Энээнэй гол шалтагаан юуб гэхэдэ, хонидоо муугаар харууһалдаг, эдеэлүүлдэг ба хүйтэн сэбдэг байрада байлгадаг байна. Мүн хонидые искусственна аргаар ороондо оруулгые тоодоггүй ушар үзэгдэнэ. Гэхэтэй хамта, хонидынь олоороо һубайрна. 1950 ондо 100 эхэ хониһоо 42 хурьга, 1951 ондо 39 хурьга абаа. Хонин ажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб аймаг дотор жэлһээ жэлдэ дүүргэгдэдэггүй аад, хони олоор гаргашалха ябадал үзэгдэнэ. Һүүлэй 2 жэл 8 һара соо аймаг дотор 3200 толгой хонин гаргашалагдаа.

Мүн Тарбагатайн, Бичурын, Хэжэнгын, Мухаршэбэрэй, Заиграйн, Ахын ба бусад аймагуудта хони үсхэбэрилгөөр иимэрхүү дутагдалнууд бии.

Республикын зарим колхозуудта хони олоор гаргашалха ябадал үзэгдэнэ гэжэ элидхэлшэ тусгаар тэмдэглэбэ. Бага зэргын доторой хэрэгсэлдэ хони гаргашалдаг заншалтай колхозууд олон. Яруунын аймагай «Улаан туяа» колхоз энэ зун бороо хуратайда хонидоо муугаар харууһалһанай гэмээр 55 хони үхүүлһэн ба хүдөө ажахын таһагай зүбшөөлөөр 45 толгой хони муудахадань үүсэлһэн байна. Һүүлээрнь тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бадмаев 60 хони мяхалха гэһэн захиралта үгөө. Иигэжэ гансахан июль һара соо энэ колхоз 160 хони хороогоо. Энээнэй түлөө нүхэр Бадмаевта ямаршье хэмжээ абтаагүй. Партиин айкомой секретарь нүхэр Семёнов, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Филиппов, хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Аржаев, главна зоотехник нүхэр Цыренжапов гэгшэд энэ баримта мэдэжэ байгаад, ямаршье хэмжээ абаагүй.

Мүн Сэлэнгын аймагай колхозуудта доторой хэрэгсэлдэ мал гаргашалхагүй гэһэн хорилтын байбашье, хони олоор гаргашалдаг байха юм. Хонин ажалые тоодоггүй ушар үшөө юун дээрэһээ харагданаб гэхэдэ, һайн тэжээл эбэртэ бодо малда ба моридто үгөөд, харин хониной фермэнүүдтэ муу шанартай үбһэн үгтэдэг байна. Тиихэдэ хониной байра барилга тон муугаар ябуулагдана. Гүрэнэй түсэбэй ёһоор республикын колхозууд 180 мянган хониндо типовой байра бариха аад, 20.300 толгой хониндо баряа. Хониной байра барилга илангаяа Түнхэнэй, Бичурын, Хориин, Яруунын аймагуудта хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Эдэ аймагуудта нэгэшье типовой байра баригдажа дүүргэгдээдүй.

Хониной фермэдэхи хүндэ хүдэлмэрние механизацилга мүн һулаар ябуулагдана. Республикын колхозуудта электрын хүсөөр хони хайшалха 39 аппарат бии юм. Эдээниие зүбөөр ашаглажа, 200 мянган хони хайшалхын орондо оройдоо 42 мянган хонин хайшалагдаа. Зарим колхозуудта хониной нооһо хайшалалга тон муугаар үнгэргэгдөөд, намар хони хайшалалга таһалдуулагдажа байна.

Эдэ бүхы дутагдалнуудые усадхажа, хонин ажалые түрүү, олзо ехэтэй һалбари болгохо хэмжээнүүд тухай элидхэлшэ тэмдэглээ. Эдэ хэмжээнүүдынь республикын Министрнүүдэй Советэй ба партиин обкомой бюрогой тогтоол соо тодорхойгоор заагданхай. Нютагай партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд энэ тогтоолые колхозник бүхэндэ һайнаар ойлгуулха, энээниие бэелүүлхын тула түсэб табилгадань колхозуудта зохихо туһаламжа үзүүлхэ уялгатай.

Энэ талаар Хориин аймагай Үдын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишодой үүсхэл ехэ һайшаалтай. Эдэнэр табан жэлэй түсэбые 2,5 жэл соо дүүргэхэ уялга абаһан байна. Колхозуудай фермэ, отара бүхэндэ колхозникуудай нийтын суглаа татажа, эдэ хонишодой үүсхэлые зүбшэн хэлсэхэ хэрэгтэй. Манай республикын хонин ажалые ашаг ехэтэй һалбари болгохын тула социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

Түрүүшын асуудалаар 17 хүн үгэ хэлээ. Бичурын аймагай Зага Куналейн зооветучастогые даагша нүхэр Чёкин эгээн түрүүн үгэ абажа, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо хэжэ байһан хүдэлмэри тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хэлээ.

Сэлэнгын госплемрассаднигай директор нүхэр Виноградов манай республикада нарин нооһотой хони үсхэбэрилжэ болохогүй гэдэг хожомдонги бодолтой зарим колхозуудай түрүүлэгшэнэрые шүүмжэлээ.

Бурят-Монголой туршалгын станциин научна сотрудник Пилданов, Кабанскын аймагай участково зоотехник Глушков ба бусад племенной хэрэгые һайжаруулжа, хониной үүлтэр һайжаруулха, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ тухай хэлэһэн байна.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Лобсанов үгэ хэлэхэ зуураа, зооветеринарна мэргэжэлтэдэй шухала зорилгонууд тухай заагаа. Зооветеринарна наукануудай түйлалтануудые хүдэлмэридөө нэбтэрүүлхэ, ороогой кампани һайнаар үнгэргэхэ, мүн хонидоо искусственна аргаар ороондо оруулгада тусгаар анхарал хандуулха зорилго зооветеринарна мэргэжэлтэдэй урда нүхэр Лобсанов табиба.

«1951—1955 онуудай туршада республикын колхозуудта хони олоор үсхэбэрилхэ ба нооһо ехээр бэлэдхэхэ хэмжээнүүд тухай» БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй ба ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой тогтоолые хүтэлбэри болгон абаад, хэлбэришэгүйгөөр дүүргэхэ гэһэн тогтоол энэ зүблөөн баталан абаба.

«Республикын колхозуудта малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй ябаса тухай» хүдөө ажахын Министр нүхэр Дубровский элидхэл хэбэ.

Республикын колхозуудта малажал хүгжөөхэ гол шухала услови хадаа тэжээлэй база болоно. Тиихэдэ малажал хүгжөөхэ хуушанай методые эрид буруушааха, адуу малые типовой байраар хангаха гэжэ пленум зааһан байгаа.

Нийтын малажалые хүгжөөхэ асуудалда тусгаар анхарал хандуулжа, тэжээлэй бата бэхи база байгуулха ба малаа дулаан байраар хангахыень партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органуудые, колхозуудай түрүүлэгшэнэрые ба МТС-үүдэй директорнүүдые партиин обкомой пленум уялгаһан байгаа. Гэбэшье, энэ пленумэй шиидхэбэри хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Тэжээл бэлэдхэлэй болзор үнгэржэ байна. Үбһэ һурилэлгын, силос даралгын ба набшаһата тэжээл бэлэдхэлгын түсэб табиншье процент дүүргэгдээгүй. Илангаяа Хэжэнгын ба Яруунын аймагуудта тэжээл бэлэдхэл ехээр унжагайраа. Үбһэ бэлэдхэхэ түсэб тэндэ оройдоо 18—19 процент дүүргэгдээ. Гэхэтэй хамта, үбһэ сабшалга ба силос даралга зогсоогдоо шахуу. Хэтэрхэдээ Хэжэнгын аймагта ехэ турнепс гутаагдаа.

Адуу малаа дулаан байраар хангалга малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй шухала хүдэлмэри болоно. Энэ хүдэлмэри Хэжэнгын, Яруунын, Сэлэнгын, Ивэлгын, Хориин, Кударын, Түнхэнэй аймагуудта тэсэхын аргагүй удаанаар ябуулагдажа байна. Нилээд олон колхозуудта малай хуушан байра заһабарилга эхилээдүй.

Малажалай фермэнүүдые хүнүүдээр хангаха шухала. Малажалые амжалтатайгаар хүгжөөлгэ кадрнуудһаа дулдыдаха байна. Тиимэһээ шадамар хүнүүдые хонин ажалда табиха хэрэгтэй.
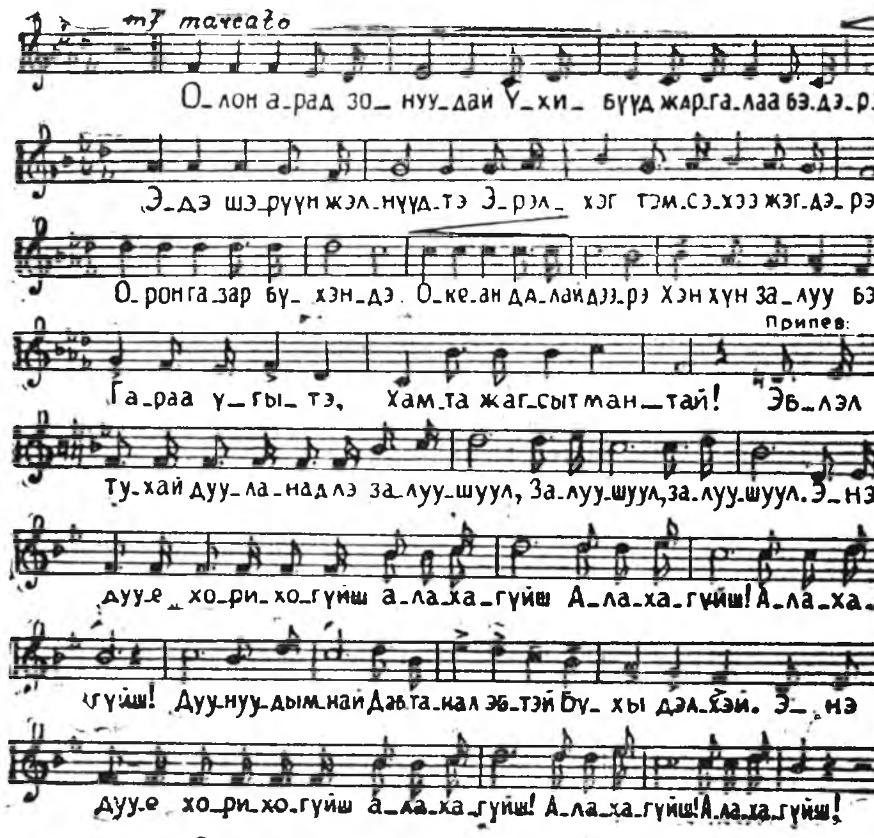
Элидхэлэйнгээ эсэстэ нүхэр Дубровский зооветмэргэжэлтэдэй урда ехэнүүд зорилгонуудые табиба. Энэ асуудалаар 10 хүн үгэ хэлээ. Мухаршэбэрэй аймагай хүдөө ажахын таһагай главна ветврач нүхэр Карбаинов үгэ хэлэхэ зуураа, зарим партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэд зооветеринарна мэргэжэлтэдэй һанамжые тоодоггүй гэжэ тэмдэглэбэ.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Тараненко үгэ хэлэхэ зуураа, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгээр хэдэн олон дутагдалнуудые элирүүлжэ, тэдээниие зайсуулха хэмжээнүүд тухай хэлээд, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые эрид түргэдхэхэ зорилго хүдөө ажахын бүхы мэргэжэлтэдэй урда табиба.

Энээгээр тус зүблөөн дүүрэә.

Дэлхэйн демократическа залуушуулай гимн

Үгэнь Л. Ошанинай. Хүгжэмынь А. Новиковой.
Оршуулагань Ц. Жимбиевэй.

Олон арад зонуудай
Үхибүүд жаргалаа бэдэрэн,
Эдэ шэрүүн жэлнүүдтэ
Эрэлхэг тэмсэхээ жэгдэрээ.
Орон газар бүхэндэ
Океан далай дээрэ
Хэн хүн залуу бэ,
Гараа үгыта,
Хамта жагсыт мантай!
Дабталга:
Эблэл тухай дууланад лэ залуушуул,
Залуушуул, залуушуул.
Энэ дууе хорихогүйш, алахагүйш!
Алахагүйш, алахагүйш!
Дуунуудымнай
Дабтанал эбтэй
Бүхы дэлхэй.
Энэ дууе хорихогүйш, алахагүйш!
Алахагүйш, алахагүйш!
Байлдаан дайта жэлнүүдые
Баатарлиг зоригоор илаабди.
Золто хани барисаамнай
Зоригоор бүхэжөө юумэл даа.
Үнэн хүнүүд бүгэдөөрөө,
Үтэр мантай ябыта
Зоной жаргалынь,
Золтой углөөниинь
Манай гар соол, нүхэд!
Дабталга:
Эдир манай жагсаалай
Эршэтэ тангариг хүсэтэ,
Эрхэ нангин сүлөөе
Эзэлхын хойноһоо жүдхэеы!
Дахяад, зэрлиг галзуунууд
Дайнай түймэр носооно, —
Хэн хүн залуу бэ,
Гараа үгыта
Хамта жагсыт мантай.
Дабталга.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ПАКТЫН ТҮЛӨӨ!

ВЕНА, сентябриин 9. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Австрийска соведэй мэдээсэһэнэй ёһоор, агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада Венын 428.120 хүн гар табиба.

Бразили ба Уругвайда

МОНТЕВИДЕО, сентябриин 9. (ТАСС). Агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табиха кампани һүүлэй үедэ Бразили ба Уругвай дотор дэлгэржэ байна.

«Импренса популар» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Бразили дотор Хандалгада миллион гаран хүн гар табяа. «Вердад» газетын мэдээнүүдэй ёһоор, Уругвайн эб найрамдал хамгаалгын национальна комитет 158.160 хүнөөр гар табюулаа.

Хиросимадахи эб найрамдал хамгаалгын национальна конгрессэй хандалга

ПЕКИН, сентябриин 10. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна:

6 жэлэй саана американска авиациин атомна бомбодолгодо дайрагдаһан Хиросима гэжэ японско городһоо Хитадай арадай Центральна правительстводо хандалга эльгээгдэбэ. Американо-английска «эбэй договорто» ба Сан-Францискодахи конференцидэ эсэргүү эрид протест тус хандалга соо хэлэгдэнэ. Хиросимадахи эб найрамдал хамгаалгын национальна конгрессэй түрүүлэгшэ Хидео Какута эб найрамдал хамгаалгын национальна конгрессэй секретариадай үмэнэһөө хандалгада гар табяа.

МНР-эй арадай ехэ хуралай Президиумэй түрүүлэгшэ Бумацендын 70 наһанай ой

УЛАН-БАТОР, сентябриин 11. (ТАСС). Монгол Арадай Республикын арадай Ехэ хуралай президиумэй түрүүлэгшэ, Монгол арадай-революционно партиин (МНРП) үнинэй гэшүүдэй нэгэн ба МНРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн Бумацендын түрэһөөр 70 наһанай ой мүнөөдэр гүйсэбэ.

Газетэнүүд МНРП-гэй ЦК-һаа ба МНР-эй министрнүүдэй Соведһээ Бумацендэдэ эльгээһэн амаршалга, Бумацендые Сүхэ-Баторай орденоор шагнаха тухай МНР-эй арадай Ехэ хуралай Указ толилоо.

Хитадай таряашадай патриотическа мүрысөөн

ПЕКИН, сентябриин 11. (ТАСС). Ли Шунь-да гэгшээр толгойлогдоһон харилсан туһалалсалгын бригада хүдөө ажахын үйлэдбэрилгые ехэдхэхын түлөө үйлэдбэриин патриотическа мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай таряашадта хандаба гэжэ «Шаньсижибао» газетэ мэдээсэнэ. Шаньси провинциин хүн зон тэрэ уряаень хатуунаар угтаа. Пиндин уездын харилсан туһалалсалгын 40 бригаданууд Ли Шунь-дагай уряалые хүлеэн абаба. Юньчэн районой хүдөө ажахын 24 түрүүшүүл ерэхэ жэлдэ хлопогой тарилгые 37,1 процентээр ехэдхэхэ, мүн шэниисын ургасые 1,67 доу (1 доу— 10 килограмм шахуу юм) хүрэтэр му газар дээрэ дээшэлүүлхэ гэһэн уялгануудые абаба.

Американска империалистнууд Кэсондохи хэлсээнүүдые таһалдуулха гэжэ юундэ эрмэлзэнэб?

ПХЕНЬЯН, сентябриин 10. (ТАСС). Кэсондохи хэлсээнүүдые шэнээр ябуулха тушаа американска талын дурагүй байһантай дашарамдуулан, Кореяын центральна телеграфна агентство мэдээсэл толилоо. Дайнай ябуулгануудые зогсоохо ба Кореядэ даб дээрэхи эблэрэлгэ туйлаха тухай Кэсондохи хэлсээнүүд мүнөө тон ехэ кризисэй байдалда байна гэжэ тус мэдээсэл соонь хэлэгдэнэ. Энэ байдал американска талын провокационно ябуулгануудаар үүдхэгдэһэн байна.

Хоёр һарын турша дотор кэсонско зүблөөн дээрэ нэгэшье шухала асуудалай шиидхэгдээгүй байһанай шалтагаанинь юуб? Хэлсээнүүдэй түрүүшын үдэрһөө эхилжэ хэлсээнүүдые удаарууларха ба таһалдуулхын тулада али бүхы юумэ хэжэ байгаа американска талын хараа бодол энээнэй шалтагаанинь мүн. Кэсондо хэлсээнүүдые эхилхэдээ, американска политикантнууд Кореядахи интервенци зогсоохые ба өөрынгөө агрессивнэ түсэбүүдһээ арсахые оролдоогүй. Кореядэ интервенциин эхилһэнэй һүүлээр, американска зонхилхы нюурнууд хадаа корейскэ конфликтые эбэй ёһоор шиидхэхэ тухай бүхы дурадхалнуудые нэгэтэбэшэ буруушааһан байна. Дайнай ябуулгануудые зогсоохо тухай хэлсээнүүдые эхилхэ гэжэ зүбшөөхэдөө, тэдэнэр корейскэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ замаар түрүүшын алхам хэхые хүсөөгүй байгаа. Тэдэнэр энээниие иимэ шалтагаануудаар хэхэ баатай болоһон байна гэбэл: нэгэдэх еэр — Кореядэ интервентнүүдэй сэрэгүүдэй диилдэлгэнь дары һамбаа абаха, байлдаануудта үсөөрһэн дивизинүүдээ хүнүүдээр нэмээхэ ба фронтын лини тээшэ сэрэгэй шэнэ техникэ зөөжэ абаашаха ябадалые эриһэн байна. Хоёрдохёор, Кореядэ американска интервенци зогсоохые эриһэн эб найрамдалда дуратай арадуудай голос улам шанга боложо байна. Гурбадахяар, американецуудай сэрэгэй диилдэлгэнүүд агрессорнуудые айлган сошордуулаа, США-гэй болон Англиин, мүн корейскэ авантюрада татан оруулагдаһан ба Кореядэхи дай зогсоохые эрижэ эхилһэн бусад оронуудай хоорондо хэрэлдээнүүд ба зүрилдөөнүүд шангадаба.

Тиимэ условинуудта американска зонхилхы нюурнууд Кореядэ дайнай ябуулгануудые зогсоохо тухай хэлсээнүүдые эхилхэ баатай болоһон байна. Хэлсээнүүдэй ябаса ба энэ үеын событинууд юу харуулааб гэхэдэ, Кэсон ерэхэдээ американска империалистнууд болбол эб найрамдалда дуратай байһан хэбэртэйгээр дэлхэйн олониитые мэхэлхэ, хэлсээнүүдэй үедэ 38-дахи параллельһээ хойгуурхи территорие Хойто Кореяһээ таһалан абахые һэдэхэ, резервнүүд ба техникые корейскэ фронтдо асарахын, мүн хэлсээнүүдэй үедэ дайшалхы ябуулгануудые бэлэдхэхын ба эдэбхитэй болгохын тулада хэлсээнүүдые ашаглаха гэһэн гурбан зорилго хараалһан байна. Энэнь Кэсондо корейскэ талые баалан хашаха арга болохо ба даб дээрэхи эблэрэлгын һүүлээр дайнай ябуулгануудые дахин дэлгэрүүлхэ, мүн богони болзор соо СССР-эй ба Хитадай хилэнүүд дээрэ гараха арга боломжые США-да үгэхэ ёһотой байһан болоно.

Фронт бэхижүүлхэ, сэрэгэй хэрэгсэлнүүд ба сэрэгэй техникэ асарха, байлдаануудта хороогдоһон частьнуудые бүрин хүсэтэй болгохо ба добтолгодо бэлэдхэхэ ябадалда хэлсээнүүдые ашаглаха гэһэн захиралтые генерал Риджуэй американска 8-дахи армиин командалагша Ван Флит гэгшэдэ хэлсээнүүдэй эхилһэн лары үгэһэн байна. Гэхэтэй хамта, Холбоото Штадууд сэрэгэй шэнэ соединенинүүдые Корея руу эльгээхыень өөрынгөө дахуулнуудые ехээр хашаһан байгаа.

Хэлсээнүүдэй боложо байбашье, Амноккан ба Туманган (Ялуцзян ба Тумыньцзян) мүрэнүүд хүрэтэр Кореяе эзэлэн абаха шухала байһан тухай, коммунистическэ Хитадта эсэргүү дайн тухай американска хархис хэблэл байха шадалаараа хашхараа. Кореядэ дай зогсоохо арга боломжо американска промышленнигуудые ба банкирнуудые айлгана. «Зэбсэглэлгэ хадаа оронол эгээн олзотой юумэнь гээшэ» гэжэ «Нью-Йорк пост» газетэ бэшэбэ.

Промышленнигуудые урмашуулхые оролдон, генералнууд элдэб юумэ хэдэг болоо. Генерал Маршалл Европодо түргөөр ба горьтойгоор анхарал табихые дурадхаһан байна. Һүрхэй генералай эдэ үгэнүүдэй нюуса удха тодорхойлхые биржевэ наймаашадай оролдохогүйн тулада, США-гэй сэрэгэй министр Пэйс «корейскэ конфликтые» Иранда, Югославида гү, али бүмбэрсэг дэлхэйн ямар нэгэн ондоо районуудта дабтаха арга боломжо тухай соносхоһон байна.

Гэбэшье, энэнь дайнай угаа холын перспективэ байгаа, тиихэдэ Кореядэ түймэр шатажа байгаа. Сэрэгэй энэ түймэрөөр гараа дулаасуулжа, үнгэрһэн жэлдэ корейскэ дайнһаа 22 миллиард доллар олзо олоһон американска монополистнуудые корейскэ асуудалай амгалан шиидхэлгэ оройдоошье хангахагүй байгаа. Тиимэһээ, американска политигууд сэрэгэйхидтэй хамтаржа, хэлсээнүүдые таһалха гэжэ дары оролдоһон байна. Кэсоной нейтральна зонодо корейскэ делегациин резиденциие бомбодохо ба буудаха хүрэтэр провокацинууд хойно хойноһоон болоо. Гэхэтэй хамта, интервенционистска сэрэгүүд Амноккан мүрэн тээшэ сүмэрэн гарахые (энэ жэлдэ олон удаа һэдэбэ) оролдоһон байна.

Гэбэшье, эбэй хэлсээнүүдые эбдэхэдээ, корейскэ асуудал эбэй ёһоор шиидхэхээ арсахадаа, американска империалистнууд болбол США-гэй зонхилхы нюурнууд эб найрамдал тухай хэлэхэдээ, нэн түрүүн, дай үргэдхэхэ тухай оролдоно гэжэ дахин харуулаа. Агресси үргэдхэхэ замда ороод, шэнэ добтолго эхилээд, интервентнүүд дайнай нэгэ жэлэй дүнгүүд тухай мартаа. Тэдэ дүнгүүд болбол Кореядэхи американска интервенцинь интервентнүүдэй диилдэлгээр лэ дүүрэжэ болохо юм гэжэ найдамтайгаар хэлэнэ.

Маршалл тушаалһаа гараба

ВАШИНГТОН, сентябриин 12. (ТАСС). США-гэй оборонын министр Маршалл тушаалһаа гараба. Оборонын министрын мүнөөнэй орлогшо Роберт Ловетт тэрэниие халаха байна.

КОРЕЯДЭХ[И] СОБЫТИНУ[УД]

АРАДАЙ АРМИИН ГЛ[АВНА] КОМАНДОВАНИИН МЭ[ДЭЭСЭЛ]

ПХЕНЬЯН, сентябри[ин] (ТАСС). Корейскэ Арадай частьнууд Хитадай арадай дуратанай частьнуудтай [...] ни харилсаатай ябажа санай добтолгонуудые [...] тайгаар гэдэргэнь сохёод, хүнүүдтэ ба техникэдэ ех[э] хоролтонуудые ушаруулһа[н] на гэжэ Корейскэ Арадай [Демок]ратическа Республикын армиин Главна командо[вани] мүнөөдэр дамжуулһан [...] соо хэлэгдэнэ.

Арадай армиин зенитчи[...] дайсанай самолёдуудые буудагшад сентябриин 11-[...] санай 5 самолёт унагаа[...] самолёдууд Пхеньянай, Во[...] Саривониин ба Сохынай [...] хүн зониие зэрлиг му[...] бомбодоһон ба буудаһан [...]

ПХЕНЬЯН, сентябри[ин] (ТАСС). Корейскэ Арадай соединенинүүд Хитадай һайндуратанай частьнууд[...] та хани харилсаатай ябаж[а] фронтнууд дээрэ дайсанай [...] гонуудые амжалтатайгаар [...] гэнь сохёод, тэрэнэй хүнү[...] техникэдэ ехэ гээлтэ хор[...] дые ушаруулжа байна гэж[э Ко]рейскэ Арадай-Демокр[атическа] Республикын Арадай [...] Главна командовани мүнө[...] дээсэбэ.

Зүүн фронт дээрэ Янгу[...] гуурхи районодо Арадай [...] частьнууд Арадай армиин [...] лалтын лини сүмэлэн гара[...] лэһэн дайсанай 10 гаран [...] гонуудые амжалтатайгаар [...] гэнь сохёо.

Сентябриин 12-то Арадай [ар]миин зенитнэ частьнууд ба[...] най самолёдые агнан бу[...] дайсанай 8 самолёт унагаа[...] самолёдууд Пхеньян, Вонс[ан,] ривонь, Хванчжу, Сохын ба[...] городуудые зэрлиг му[...] бомбодохо ба буудаха [...] хабаадаһан байна.

Кэсоной нейтральна зо[нодо] американска самолёдо[й] буудаһан тухай мэдэ[эсэл]

ПЕКИН, сентябриин [...] (ТАСС). Синьхуа агентство [иигэ]жэ дамжуулна:

Кэсонһоо Синьхуа аг[ентствын] корреспондентын мэдэ[...] ёһоор, мүнөөдэр 01 час 35 [мину]тада американска самолё[...] нүүдэй болодог районд[о ...] ральна зоные дахин бууда[...] «хэлсээнүүд тушаа шэнэ [...] нүүдые хэхэ» гэһэн Ридж[уэй ...] налтые бэелүүлһэн байна. [Корреc]пондент иигэжэ мэдээсэн[...] жуйн үгэһэн харюугай [...] нейтральна зонын агаара[...] нүүдые иимэ ехээр дабб[...] дал юу гэршэлнэб гэхэд[э ...] риканска генералнууд ха[...] дэй эхилэлгэдэ һаад уша[...] тула хюдалга ба бомбод[...] зэргээр олон инциден[т] үүдхэхэ гэжэ оролдоно».

«Се Суар» гэжэ парижск[...] тын корреспондент Уилф[...] четт иигэжэ мэдээсэнэ: [...] тагай сагаар минөөдэрэй [...] 35 минутада американска [...] кэсонско хэлсээнүүдэй [...] газарта дүтэ буудаба. Энэ [...] хэлсээнүүдэй болодог газа[...] неделиин турша дотор а[...] ска самолёдуудай гурбада[...] толһон ябадал мүн. К[...] гэрнүүд буугай һомондо [...] дажа нүхэлэгдөө. Бүхы го[...] инцидентын гэршэнь боло[...]

Харюусалгата ре[дактор] Б. А. ОЧ[ИРОВ]

Хоца НАМСАРАЕВ.

Дай үүдхэгшэд тухай арадай үгэ

Нүгэл ёроёо нюдэндөө хараһан
Нюсэгэн Черчилль бегемот болоош!
Үхэл шуһаяа өөрөө дахаһан
Үлэнхэ Трумэн шакал болоош!
Англиин бегемоды амаарнь
хазаарлаад
Америкын шакал хайшаа зорёобши?
Үхэлэй нүхэ өөртөө бэдэрээд
Үхэжэ гашалхаа хэнтэй ошообши?
Уймар хирээ урдаа туугаад
Улай шуһа хаагуур бэдэрээбши?
Хобшо шаазагай хойноо дахуулаад
Ходо тэрээнээ юундэ магтаабши?
Үхэл кризис хажууряа баряад
Үлөөбхилэн шамай юундэ дахааб.
Хохимой Гитлершни хургаа һунгаад
Хоолойешни хүндэлэн юундэ заагааб.
Буудуулхаа хүлеэһэн Чан Кай-шитэй
Боожо үхэхэ аргамжаа томоо гүш?
Хооһон тархи Ли Сын Мантай
Хоолойгоо столхо хутагаа бүлюудээ гүш?
Толгойгоо худалдаэд туршуул болоһон
Һонуулша Титошни туража үхэхэнь,
Хобуушан боложо хоолойгоо тэжээһэн
Хобдог Чэрчилльшни хооһоор хосорхонь.
Агалаг үргэн Азиин орон
Арюун тунгалаг гүнзэгы юумэл;
Агуу ехэ арадайнь хүсэн
Ажалай илалтын одон юумэл.
Түүхэй мяхан Трумэн шакал,
Түрэеэ алдаһан бегемот Черчилль
Англи Америкын арадай шуһаар
Алтан дэлхэйе будахам гэһээр, —
Азиин баатарай абарга гараар
Ами наһаяа алдахаа байнаш!
Түмэн арадай түүхэтэ хүсөөр
Түрэ засагһаа намнуулхаа байнаш!
Дэгнүүл шорой дэрэлэн унахаш!
Дээрэһээш арадууд дэбһэн булахал,
Үжэжэ гашалжа үмхирэн хэбтэхэш!
Үтэ хорхойн хүчһэн болохош!
Агаар дайда арюун болохол
Арад амитан амаржа жаргахал.
Эб найрамдал эгүүридэ мандахал
Эрхэ сүлөө бадаран ургахал.

Уһалууриин системэ баригдана

Манай республикын колхозууд сабшалангай ба тарянайнгаа газарнуудые уһалхын түлөө һүүлэй жэлнүүдтэ ехэ оролдолго гаргана. Колхозууднай хэдэн километр утатай һубаг канавануудые шэнээр малтана, хуушан канавануудаа, хаалтануудаа һэльбэн заһабарилна. Энэ хэрэгтэ гүрэнэй зүгһөө колхозуудта ехэхэн туһаламжа үзүүлэгдэнэ.

Республика дотор 3300 гаран гектар газар уһалха уһалууриин 9 системэ баригдажа эхилһэн байгаа. Энээнэй 3 системэнь дүүргэгдээд, колхозуудта тушаагдаа.

Жэшээнь, Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ ба Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхозуудта 925 гектар газар уһалха Сельтитуйска, Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо (Заиграй) 600 гектар газар уһалха Курбинска ба 17-дохи партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо (Кабанск) 185 гектар газар уһалха Еланска уһалууриин системэнүүд баригдажа үгтэһэн байна. Бусад системэнүүдэй барилга энэ жэл соо дүүргэгдэхэ юм.

Уһалууриин системын барилгада хүсэтэ машинанууд ашаглагдана. Заиграйн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо баригдажа байгаа Сундулгын системэ дээрэ тракторна скрепер, «Молот» гэжэ 2 дизель хүдэлмэрилнэ. Һаяхан абтаһан механизмуудай дунда 22 мориной хүсэтэй нефть-двигатель бии.

Полеводуудые бэлэдхэхэ гүрэнэй хүдөө ажахын Онохсйско нэгэ жэлэй һургуули

1951 — 52 онуудай һуралсалай жэлдэ һурагшадые абаха тухай соносхоно.

Тус һургуули хадаа колхозно полеводческо бригадануудай бригадирнуудые, үндэр ургасын мастернуудые бэлэдхэхэ байна. Һургуулиие амжалтатайгаар дүүргэһэн хүнүүдтэ полеводуудай нэрэзэргэ олгогдохо.

Колхозуудта полеводческо бригадын бригадираар хүдэлмэрилһэн, колхозно хүдэлмэриин бүрин дүй дүршэлтэй, мүн һургуули дүүргээд полеводческо бригадын бригадираар хүдэлмэрилжэ шадаха, 18-һаа дээшэ наһатай хүнүүд эрэ өмын илгаагүйгөөр һургуулида абтаха байна.

Һургуулида абтахын тулада мэдүүлгэ, аймагай хүдөө ажахын таһагһаа, МТС гү, али колхозһоо абаһан командировко, бэеын элүүр тухай справка ба паспорт хэрэгтэй.

Һургуулиин һурагшад һарадаа 140 түхэригэй хэмжээтэй стипендеэр, түлөөһэгүй байраар ба дэбисхэрэй хэрэгсэлээр хангагдаха байна. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1949 оной сентябриин 23-наай № 4068 тогтоолой ёһоор, хүдэлмэрилхэ шадабаригүй бүлын гэшүүд-иждивенцүүдтэй колхознигууд тус һургуулида һуралсажа байхадаа, колхозуудай хамтын суглаанай шиидхэбэреэр һарадаа 10—15 ажалта үдэр абаха болоно.

Һургуулиин заняти 1951 оной октябриин 1-һээ эхилхэ. Һуралсаха болзор — 1 жэл.

Документнүүдые һургуулиин иимэ адресаар эльгээхэ: Почтовое отделение Опохой, Заиграевского аймака, Онохойская государственная одногодичная сельскохозяйственная школа полеводов.

Һургуулиин дирекци.

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРНУУДТА

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — «Энэ басаган Эхэ ороноо хамгаална» (11, 13 часуудһаа).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «Чингис хаанай потомок» (11, 13 [...]) «Петер» (15, 17, 19, 21 [...]) «Антон Иванович уурлана» ([...] һаа).

Барилгашад-десятнигуудые бэлэдхэхэ Бурят-Монгол[ой] нэгэ жэлэй һургуули

1951—52 онуудай һуралсалай жэлдэ һурагшадые абаха тухай [...]

Тус һургуули десятнигууд (мастернууд) барилгашадые бэлэдхэ[...]

18-һаа дээшэ наһанай ба дунда һургуулиин 7 классһаа [...] дэмтэй граждананууд эрэ эмын илгаагүйгөөр тус һургуулида абта[...] гуулида орохо хүнүүд аймагуудай хүдөөгэй болон колхозно барилг[...] гуудай, мүн колхозуудай командировкоор эльгээгдэхэ ба экзаменгүй[...] гуулида абтаха байна.

Һуралсалай болзор—нэгэ жэл. Бүхы һурагшад һарадаа 140 [...] хэмжээтэй стипендеэр, хамтын байраар ба дэбисхэрэй хэрэгсэлнүүд[...] гагдаха байна. Һургуулиин дэргэдэ столово байха.

Занятинууд 1951 оной октябриин 1-һээ эхилхэнь.

Аймагуудай хүдөөгэй ба колхозно барилгын таһагуудта, мүн һу[...] дирекцидэ хандажа мэдэхэдэ болохо.

Һургуулиин адрес: поселок Селендума, Селенгинского аймак[а ...]

Һургуулиин д[ирекци].

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора — 23, заместителя редактора — 7 85, отв. секретаря — 3 23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта — 4-52, сельскохозяйственного [...] промышленности — 6-84 мест информации и писем — 6 84. Для междугородных переговоров — 18.

Н—03031. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж [...]